

รายงานการวิจัย

การศึกษาผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

A Study of Art Education Thesis Works by the Bachelor of
Education Students in Art Education at Nakhon Ratchasima
Rajabhat University

เอกอมร ภัทรกิจพงศ์

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีงบประมาณ 2568

กันยายน 2568

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ประจำปีงบประมาณ 2568 เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากร มีระยะเวลาทำการวิจัย 8 เดือน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2568 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ.2568 ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการนำงานวิจัยไปต่อยอดสำหรับผู้สนใจ

ชื่อเรื่อง	การศึกษาผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร- บัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกอมร ภัทรกิจพงศ์
หน่วยงาน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปีที่ทำการวิจัยสำเร็จ	2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 โดยการรวบรวมข้อมูลจากเล่มศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาที่สอบผ่านรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ 2 แล้วนำมาวิเคราะห์ในตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ซึ่งมีประเด็นหลักในการวิเคราะห์ คือ 1) ประเภทผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ 2) เทคนิควิธีการ และ 3) ที่มา/แรงบันดาลใจ ผลการวิจัยพบว่า ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 มีทั้งสิ้น 85 ผลงาน เป็นศิลปศึกษานิพนธ์ประเภทงานทัศนศิลป์มากที่สุด จำนวน 83 ผลงาน และอีก 2 ผลงาน เป็นศิลปศึกษานิพนธ์ประเภทงานออกแบบและสื่อการสอน เทคนิควิธีการที่นักศึกษาเลือกใช้ในการสร้างสรรค์มากที่สุด คือ จิตรกรรม รองลงมา คือ ภาพพิมพ์ และ ประติมากรรม ตามลำดับ ที่มา/แรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ แบ่งออกได้ 12 กลุ่ม โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) วิถีชีวิตชนบท ท้องถิ่น ภูมิลำเนา 2) เรื่องส่วนตัว บุคลิกภาพ วิธีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) และกิจกรรมยามว่าง 3) ธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต 4) ศาสนาและความเชื่อ 5) วัฒนธรรมประเพณี 6) ประเด็นทางสังคม 7) การบริโภคอาหารและสินค้าในสังคมร่วมสมัย 8) ปัญหาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม 9) แนวคิดทางวิชาการ 10) พฤติกรรมมนุษย์ จิตวิทยา 11) ศิลปะ และ 12) โขเชียลมีเดีย

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ผลงาน ศิลปศึกษานิพนธ์ ศิลปศึกษา

Research Title A Study of Art Education Thesis works by the Bachelor of Education Students in Art Education at Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Researcher Assistant Professor Dr.Aek-amorn Pattarakijpong

Office Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Year 2025

Abstract

This research aimed to analyze the Art Education Theses produced by students in the Bachelor of Education Program in Art Education at Nakhon Ratchasima Rajabhat University during the academic years 2021–2023. Data were collected from the complete art thesis books of students who successfully passed the Art Education Thesis 2 course. The analysis focused on three main issues: 1) Type of Art Education Thesis Work, 2) Technique and Method, and 3) Origin/Source of Inspiration. The findings revealed a total of 85 completed Art Education Theses during the specified period. The predominant type was Visual Arts, accounting for 83 works, with the remaining 2 works being Design and Instructional Media. The most frequently utilized creative technique and method was Painting, followed by Printmaking and Sculpture, respectively. The sources of inspiration were categorized into 12 groups, ranked from most to least frequent: 1) Rural Lifestyle, Local Identity, and Homeland; 2) Personal Matters, Personality, Lifestyle, and Leisure Activities; 3) Nature and Living Things; 4) Religion and Beliefs; 5) Culture and Traditions; 6) Social Issues; 7) Consumption of Food and Products in Contemporary Society; 8) Natural and Environmental Problems; 9) Academic Concepts; 10) Human Behavior and Psychology; 11) Art; and 12) Social Media.

Keywords: Work Analysis, Art Education Thesis, Art Education

สารบัญ

บทที่	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562).....	6
ศิลปศึกษานิพนธ์.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปะ.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	23

บทที่	หน้า
เครื่องมือวิจัย.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	50
สรุปผลการวิจัย.....	50
อภิปรายผลการวิจัย.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	57

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางรายการศิลปศึกษานิพนธ์ ปีการศึกษา 2564.....	24
2	ตารางรายการศิลปศึกษานิพนธ์ ปีการศึกษา 2565.....	25
3	ตารางรายการศิลปศึกษานิพนธ์ ปีการศึกษา 2566.....	28
4	ตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566.....	30

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ตาม ศาสตร์หรือสาขาวิชาที่ตนสนใจ รวมไปถึงการฝึกฝนกระบวนการวิจัยซึ่งเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้และการสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ โดยปรากฏอยู่ในลักษณะของรายวิชาปริญญาโท สอดรับกับบทบาทและพันธกิจประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาทุกกลุ่มที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบัน อุดมศึกษา พ.ศ. 2567) เบญจวาท เรือนทิพย์ (2558: 1) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาปริญญาโททางศิลปศึกษา ได้กล่าวถึงความสำคัญของรายวิชาประเภทปริญญาโทว่า “มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากกระบวนการของปริญญาโทนั้นส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาทั้งหมดอย่างเต็มที่ เป็นการประมวลทฤษฎีและหลักการพื้นฐานในศาสตร์เฉพาะที่นิสิตศึกษากำลังศึกษาอยู่ เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการค้นคว้า คิดวิเคราะห์แก้ปัญหา และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งนับเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นในบริบทสังคมในปัจจุบัน” ทั้งนี้รายวิชาประเภทปริญญาโทของแต่ละมหาวิทยาลัยมักมีชื่อแตกต่างกันออกไปเพื่อบ่งชี้เฉพาะถึงหลักสูตรนั้น เช่น ดุริยนิพนธ์ ออกแบบนิพนธ์ ศิลปนิพนธ์ และศิลปศึกษานิพนธ์

หลักสูตรศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มุ่งคำนึงถึงความสำคัญของการวิจัยและสร้างนวัตกรรม จึงกำหนดให้มีรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์เป็นรายวิชาหนึ่งในกลุ่มวิชาเอกบังคับของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 โดยมีจุดมุ่งเน้นให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาหาความรู้ในรูปแบบของกระบวนการวิจัยภายใต้หัวข้อที่นักศึกษาสนใจหรือมีความถนัด และสร้างสรรค์เป็นผลงานภายใต้พื้นฐานความรู้ความสามารถทางด้านศิลปศึกษา ในการศึกษาวิชาศิลปศึกษานิพนธ์นักศึกษาจะต้องทำการประมวลความรู้ความเข้าใจตลอดจนความสามารถหรือความถนัดที่ตนมีจากการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ซึ่งประกอบไปด้วยรายวิชาทางสายวิชาชีพ

ครูและรายวิชาทางด้านศิลปะ เพื่อนำมาดำเนินการศึกษาหาความรู้ในลักษณะของการวิจัยตามหัวข้อที่นักศึกษาเป็นผู้กำหนดขึ้น ผลลัพธ์จากการศึกษาในรายวิชานี้มีความครอบคลุมทั้งผลงานสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ งานออกแบบ ตลอดจนถึงผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เช่น สื่อการสอน

จากลักษณะของรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ที่กล่าวมาข้างต้นมีส่วนสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาและการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้งในด้านของทักษะปฏิบัติและกระบวนการคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน สอดคล้องกับที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2551: 3 อ้างถึงใน ยุพาวดี นิศวอนุตรพันธ์, 2555: 54) ได้ระบุถึงความสำคัญประการหนึ่งของรายวิชาศิลปนิพนธ์ว่าเป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพของการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้หากนักศึกษาสามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพ ยกตัวอย่างเช่น ผลงานมีความเป็นนวัตกรรมก่อให้เกิดความรู้ใหม่ในทางวิชาการ การนำผลงานไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในสังคม ตลอดจนการนำผลงานมาจัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่ต่อสาธารณะ เหล่านี้ย่อมมีส่วนทำให้หลักสูตรที่นักศึกษาสังกัดเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการมากขึ้น

จากความสำคัญและลักษณะเฉพาะของรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ดังที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับการได้ศึกษาทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยพบว่า ยังไม่มีงานวิจัยในลักษณะของการศึกษาวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษา ผู้วิจัยในฐานะของอาจารย์ผู้สอนและผู้ประสานงานรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ ได้สังเกตเห็นถึงแนวโน้มหรือความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษามาตลอดช่วงระยะเวลามากกว่า 10 ปี จึงเกิดความสนใจในการรวบรวมผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาเพื่อนำมาวิเคราะห์โดยคัดเลือกจากผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 ซึ่งเป็นผลงานของนักศึกษา 3 รุ่นแรกที่สามารถศึกษาในหลักสูตร 4 ปี ผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะทำให้เห็นภาพรวมของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลอ้างอิงสำหรับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ ตลอดจนยังมีส่วนช่วยเติมเต็มช่องว่างของการศึกษาวิจัยทางด้านศิลปศึกษาได้อีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566

คำถามการวิจัย

ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 มีภาพรวมอย่างไร

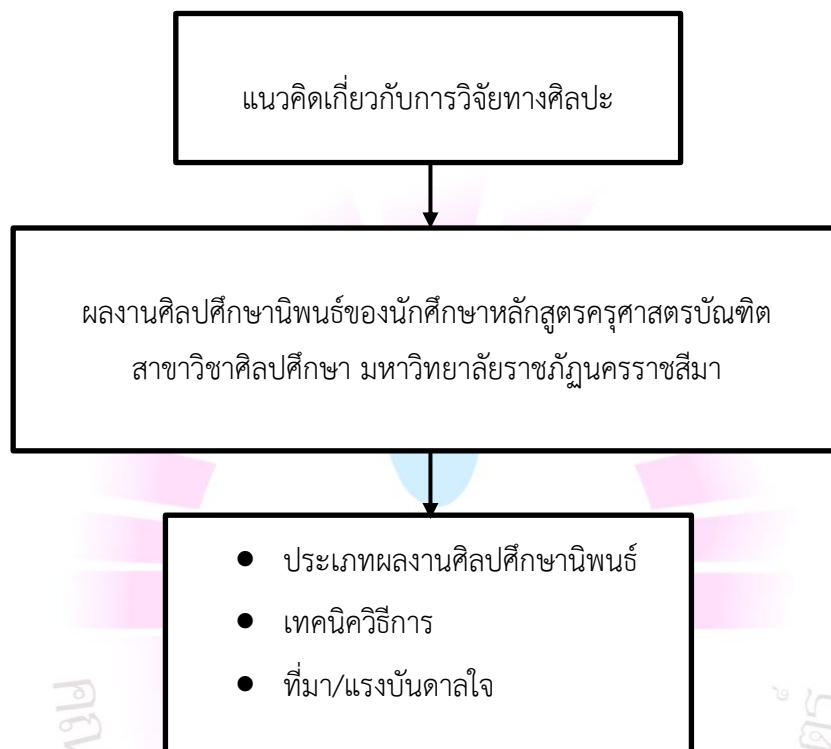
ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562 (หลักสูตร 4 ปี) ที่สอบผ่านรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ 2 ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 - 2566
2. การวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ที่อยู่ในรูปของเอกสารไม่ใช้การวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณภาพของผลงานสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 มาจากการศึกษาทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปะซึ่งมีการแบ่งกลุ่มหรือลักษณะของงานวิจัยทางศิลปะ รวมไปถึงโครงสร้างที่มาของการสร้างสรรค์ศิลปะวิชาการ สร้างสรรค์ศิลปะ-วิจัย และการวิจัยศิลปะ ตามแนวคิดของ ปรีชา เกาทอง (2557: 9) โดยผู้วิจัยได้นำมาพิจารณาปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของงานวิจัย ทำให้ได้ประเด็นในการ

วิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเภทผลงานศิลปศึกษานิพนธ์
2) เทคนิควิธีการ และ3) ที่มา/แรงบันดาลใจ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงภาพรวมของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 ซึ่งสะท้อนถึงผลผลิตของหลักสูตรทั้งด้านที่เป็นศักยภาพและจุดที่ควรส่งเสริมพัฒนา
2. สามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นฐานข้อมูลอ้างอิงสำหรับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์และการพัฒนาหลักสูตรฯ ในอนาคต

นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ หมายถึง ผลจากการศึกษารายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งมีการบันทึกจัดทำเป็นรูปเล่มเอกสารรายงานกระบวนการศึกษาทั้งหมดโดยแบ่งเป็นบทในลักษณะของรายงานการวิจัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยหัวข้อ การศึกษาผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี รวมไปถึงงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของศึกษานี้ ประกอบไปด้วย

1. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562)
2. ศิลปศึกษานิพนธ์
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปะ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562)

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) เป็นหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ มีการปรับเปลี่ยนระยะเวลาการศึกษาจาก 5 ปีมาเป็น 4 ปี และใช้ระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาไม่เกิน 8 ปี กำหนดหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 140 หน่วยกิต มีพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรแบบอิงสมรรถนะ (Competency base Curriculum) เพื่อความเหมาะสมกับวิชาชีพครู และให้มีความสอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 ที่ให้ความสำคัญกับทักษะ (Skill) เน้นการมีประสบการณ์ (Experience) จากการลงมือปฏิบัติ สามารถคิดแก้ปัญหาได้ (Solve Problem) มีวิสัยทัศน์ (Vision) และปัญญา (Wisdom) สัดส่วนของภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีความใกล้เคียงกัน เน้นการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองสมรรถนะ ภาคทฤษฎีเน้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-base Learning: PBL) ในขณะที่ภาคปฏิบัติเน้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-base Learning: PjBL) เน้นให้ผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษามากกว่าผู้ถ่ายทอด เพื่อผลิตนักศึกษาให้เป็นครูคุณภาพมีความรอบรู้ ทันสมัย และเมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้

ปรัชญาของหลักสูตรฯ คือการผลิตครูศิลปะที่มีคุณภาพสูง มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในศาสตร์ น้อมนำศาสตร์พระราชามาปฏิบัติ เก่งวิชาการ ภาษา และการสอน มีจิตวิญญาณ ความเป็นครู มีความเข้าใจท้องถิ่น มีความรู้เท่าทันกับยุคสมัยและสามารถนำมาบูรณาการใน การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อพัฒนาเยาวชน และ ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้เจริญก้าวหน้า สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรฯ นี้เพื่อให้มีความ ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เปลี่ยนไป สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลให้รูปแบบงานศิลปะมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง และเกิดการแพร่หลาย อย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร ดังนั้น ครูศิลปะจึงจำเป็นต้องมีความรู้ รอบด้าน และสามารถนำมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างสรรค์ งานศิลปะรูปแบบใหม่ ๆ ที่สะท้อนถึงบริบทต่าง ๆ ตามความสนใจและความต้องการสื่อสารถึง สาธารณชนได้

ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ ต้องการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ดังนี้

1. มีค่านิยมร่วม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตระหนักถึงความเป็นครู มีเจตคติต่อ วิชาชีพครูที่เข้มแข็ง และมีจิตบริการ
2. เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในวิชาชีพครู มุ่งเน้นที่การมีจิตวิญญาณความ เป็นครู มีอุดมการณ์ความเป็นครู มีความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ มีความเอา ใจใส่ต่อหน้าที่ สร้างแรงบันดาลใจ และพัฒนาผู้เรียนให้ได้ประโยชน์สูงสุด ตลอดจนการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ
3. เป็นผู้เรียนรู้และฉลาดรู้ มีปัญญา ความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความ เพียร มุมานะ ใฝ่เรียนรู้ มีความรู้รอบด้าน เช่น การเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ และวัฒนธรรม เท่า ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก
4. เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีทักษะความสามารถด้าน เทคโนโลยี สารสนเทศสมัยใหม่ รู้เท่าทันสื่อ สามารถแสวงหาพัฒนาความรู้ งานวิจัย และสร้าง นวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและผู้เรียน

5. เป็นผู้มีความสามารถสูงในการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดเนื้อหาสาระ ออกแบบกิจกรรม ถ่ายทอดความรู้ สามารถสร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียน ด้วยการใช้ศาสตร์การสอน เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและหลากหลาย การบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ ข้ามวัฒนธรรม รวมไปถึงการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

6. เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีความใส่ใจสังคม รักชาติ รักท้องถิ่น รู้คุณค่าและมีส่วนร่วมในการพัฒนา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และท้องถิ่น มีจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้ผิดชอบ ชั่วดี เคารพสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

จากการลดระยะเวลาการศึกษาลง 1 ปีการศึกษาทำให้มีการปรับรายวิชาเพื่อให้มีความเหมาะสมกับระยะเวลาการศึกษา จากโครงสร้างหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) มีรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 104 หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาชีพรู 28 หน่วยกิต กลุ่มวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 13 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 63 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต หลักสูตรฯ ได้กำหนดรายวิชาเอก ดังนี้

วิชาเอกบังคับ เรียน 42 หน่วยกิต ประกอบด้วย 14 รายวิชา ได้แก่

203111 องค์ประกอบศิลป์	3(1-4-4) หน่วยกิต
203112 วาดเส้นเบื้องต้น	3(1-4-4) หน่วยกิต
203113 ทฤษฎีสี	3(1-4-4) หน่วยกิต
203114 ภาพพิมพ์เบื้องต้น	3(1-4-4) หน่วยกิต
203115 หลักการออกแบบ	3(1-4-4) หน่วยกิต
203141 ศิลปะไทย	3(1-4-4) หน่วยกิต
203116 ประติมากรรมเบื้องต้น	3(1-4-4) หน่วยกิต
203217 เขียนแบบเบื้องต้น	3(1-4-4) หน่วยกิต
203218 จิตรกรรมเบื้องต้น	3(1-4-4) หน่วยกิต
203241 ประวัติศาสตร์ศิลป์สากล	3(2-2-5) หน่วยกิต

203242 ศิลปะพื้นบ้านอีสาน	3(1-4-4) หน่วยกิต
203351 การจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา	3(1-4-4) หน่วยกิต
203352 ศิลปศึกษานิพนธ์ 1	3(1-4-4) หน่วยกิต
203353 ศิลปศึกษานิพนธ์ 2	3(1-4-4) หน่วยกิต
วิชาเอกเลือก เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต ประกอบด้วย 15 รายวิชา ได้แก่	
203019 การวาดกายวิภาค	3(1-4-4) หน่วยกิต
203021 จิตรกรรมสีน้ำ	3(1-4-4) หน่วยกิต
203022 จิตรกรรมสีน้ำมัน	3(1-4-4) หน่วยกิต
203023 ภาพพิมพ์สร้างสรรค์	3(1-4-4) หน่วยกิต
203024 เทคนิคสื่อประสม	3(1-4-4) หน่วยกิต
203031 เครื่องเคลือบดินเผา	3(1-4-4) หน่วยกิต
203032 ออกแบบกราฟิก	3(1-4-4) หน่วยกิต
203033 ออกแบบผลิตภัณฑ์	3(1-4-4) หน่วยกิต
203034 คอมพิวเตอร์กราฟิก	3(1-4-4) หน่วยกิต
203043 สุนทรียศาสตร์และศิลปวิจารณ์	3(1-4-4) หน่วยกิต
203044 ศิลปะหัตถกรรมไทย	3(1-4-4) หน่วยกิต
203045 ศิลปะสมัยใหม่และร่วมสมัย	3(2-2-5) หน่วยกิต
203054 ศิลปะเพื่อชุมชน	3(1-4-4) หน่วยกิต
203055 การจัดนิทรรศการและพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	3(1-4-4) หน่วยกิต
203056 สัมมนาศิลปศึกษา	3(2-2-5) หน่วยกิต

เมื่อพิจารณาจากความหมายของเลขประจำวิชา (หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562. 2562: 15) ทำให้แบ่งรายวิชาเอกของสาขาศิลปศึกษาได้ 5 กลุ่มย่อย ดังนี้

1. กลุ่มวิชาพื้นฐานและทฤษฎีทางศิลปะ ประกอบด้วย 9 รายวิชา ได้แก่ องค์ประกอบศิลป์ วาดเส้นเบื้องต้น ทฤษฎีสี ภาพพิมพ์เบื้องต้น หลักการออกแบบ ประติมากรรมเบื้องต้น เขียนแบบเบื้องต้น จิตรกรรมเบื้องต้น และการวาดกายวิภาค

2. กลุ่มวิชาทัศนศิลป์ ประกอบด้วย 4 รายวิชา ได้แก่ จิตรกรรมสีน้ำ จิตรกรรมสีน้ำมัน ภาพพิมพ์สร้างสรรค์ และเทคนิคสื่อประสม

3. กลุ่มวิชาประยุกต์ศิลป์ ประกอบด้วย 4 รายวิชา ได้แก่ เครื่องเคลือบดินเผา ออกแบบกราฟิก ออกแบบผลิตภัณฑ์ และคอมพิวเตอร์กราฟิก

4. กลุ่มวิชาประวัติศาสตร์ ปรัชญา และศิลปะประจำชาติ ประกอบด้วย 6 รายวิชา ได้แก่ ศิลปะไทย ประวัติศาสตร์ศิลป์สากล ศิลปะพื้นบ้านอีสาน สุนทรียศาสตร์และศิลปวิจารณ์ ศิลปะเหตุการณ์ไทย และศิลปะสมัยใหม่และร่วมสมัย

5. กลุ่มวิชาการสอนและวิจัยศิลปศึกษา ประกอบด้วย 6 รายวิชา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา ศิลปะศึกษานิพนธ์ 1 ศิลปะศึกษานิพนธ์ 2 ศิลปะเพื่อชุมชน การจัดนิทรรศการและพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และสัมมนาศิลปศึกษา

รายวิชาในกลุ่มวิชาเอกจัดการเรียนการสอนโดยคณาจารย์ของหลักสูตรศิลปศึกษา รายวิชาทั้งหมดมีความสำคัญและจำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูสอนศิลปะซึ่งแบ่งออกได้เป็น 5 กลุ่มย่อย วิชาเอกบังคับจะประกอบด้วยกลุ่มวิชาพื้นฐานและทฤษฎีทางศิลปะเกือบทุกรายวิชา (8 รายวิชา) รองลงมาคือกลุ่มวิชาประวัติศาสตร์ ปรัชญา และศิลปะประจำชาติ และกลุ่มวิชาการสอนและวิจัยศิลปศึกษาที่มีจำนวนรายวิชาเท่ากันคือ 3 รายวิชา ในขณะที่วิชาเอกเลือกประกอบด้วยกลุ่มวิชาทัศนศิลป์ และกลุ่มวิชาประยุกต์ศิลป์ กลุ่มละ 4 รายวิชาเท่ากัน กลุ่มวิชาประวัติศาสตร์ ปรัชญา และศิลปะประจำชาติ และกลุ่มวิชาการสอนและวิจัยศิลปศึกษามีจำนวน 3 รายวิชาเท่ากัน ส่วนรายวิชาในกลุ่มวิชาพื้นฐานและทฤษฎีทางศิลปะมี 1 รายวิชา ทั้งนี้มีข้อสังเกตบางประการจากแผนการศึกษาของหลักสูตรฯ ที่กำหนดให้นักศึกษาได้เรียนรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกทั้งวิชาเอกบังคับและวิชาเอกเลือกเกือบครบทุกรายวิชาเมื่อจบการศึกษาชั้นปีที่ 2 หรือก่อนเรียนรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ในชั้นปีที่ 3 แต่ทว่ายังคงมีบางรายวิชา ได้แก่ รายวิชาการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา และวิชาเอกเลือกอีก 2 ถึง 3 รายวิชาที่นักศึกษาจะได้เรียนในชั้นปีที่ 3 พร้อมกับรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์

การทบทวนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ทำให้เห็นถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ โดยหลักสูตรฯ ให้ความสำคัญกับทักษะ เน้นการมีประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติ นักศึกษาสามารถคิดแก้ปัญหาได้ มีวิสัยทัศน์ และปัญญา มุ่งหวังในการผลิตบัณฑิตให้เป็นครูคุณภาพที่มีความรอบรู้ ทันสมัย เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ จากการทบทวนยังทำให้เห็นถึงรายวิชาและแผนการศึกษาตามโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการประมวลความรู้ความสามารถทางศิลปศึกษาและบูรณาการไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ตามความสนใจของนักศึกษา ทั้งนี้จากรายวิชาที่ปรากฏอยู่ในโครงสร้างของหลักสูตรฯ แสดงว่านักศึกษาสามารถเลือกสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ได้หลากหลายประเภท เช่น ผลงานทางทัศนศิลป์ การออกแบบ และการสอน ซึ่งสอดคล้องกับบริบทความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของครูศิลปะ

ศิลปศึกษานิพนธ์

ศิลปศึกษานิพนธ์เป็นรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562 (หลักสูตร 4 ปี) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นชั้นปีสุดท้ายของการศึกษาในมหาวิทยาลัยก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเมื่อขึ้นชั้นปีที่ 4 รายวิชานี้มีการจัดการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาต่อเนื่องกัน ในภาคการศึกษาที่ 1 รายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ 1 มีคำอธิบายรายวิชา คือ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลวิจัยศิลปศึกษานิพนธ์อย่างเป็นระบบ นำเสนอหัวข้อโครงการศิลปศึกษานิพนธ์ส่วนบุคคล ปฏิบัติการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อสร้างแบบร่างหรือแบบจำลอง เพื่อพัฒนาไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ที่สมบูรณ์ต่อคณะกรรมการ (หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562. 2562: 35) เมื่อนักศึกษาผ่านการพิจารณาหัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์จากคณะกรรมการแล้ว ในภาคการศึกษาที่ 2 นักศึกษาจะต้องดำเนินการศึกษาตามหัวข้อนั้นต่อเนื่องให้สำเร็จพร้อมกับการจัดทำรูปเล่มศิลปศึกษานิพนธ์ที่เรียงเรียงกระบวนการศึกษาทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็นบทต่าง ๆ ในลักษณะของรายงานการวิจัย ตามคำอธิบายรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ 2 ระบุว่า

ปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะและงานออกแบบตามหัวข้อโครงการศิลปศึกษานิพนธ์ส่วนบุคคลให้เสร็จสมบูรณ์ พร้อมรูปเล่มศิลปศึกษานิพนธ์ และนำเสนอต่อคณะกรรมการ (หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562. 2562: 35)

ศิลปศึกษานิพนธ์เป็นรายวิชาลักษณะเดียวกับศิลปนิพนธ์ของนักศึกษาสายศิลปกรรม ทั้งนี้บางหลักสูตรหรือสาขาวิชาอาจกำหนดชื่อรายวิชาแตกต่างออกไปจากนี้ เพื่อแสดงถึงความเฉพาะเจาะจงของหลักสูตรหรือสาขาวิชานั้น แต่อย่างไรก็ตามลักษณะของรายวิชายังคงมีความคล้ายคลึงกัน จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมีผู้อธิบายความหมายเกี่ยวกับศิลปนิพนธ์ ดังนี้

วิรัตน์ ปิ่นแก้ว (2543: 104 อ้างถึงใน ยุพาวดี นิสวอนุตรพันธ์. 2555: 53) กล่าวว่า “นิพนธ์” มีความหมายว่าเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ส่วนคำว่า “ศิลปนิพนธ์” หรือ “Art Thesis” ที่เรามักใช้กันในการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านศิลปกรรมนั้น มีความหมายโดยรวมเป็นงานเขียนหนังสือเกี่ยวกับศิลปะ

วิรุณ ตั้งเจริญ (2544: 102 อ้างถึงใน ยุพาวดี นิสวอนุตรพันธ์. 2555: 53) กล่าวถึงศิลปนิพนธ์ ว่ามักจะหมายถึงงานวิจัยที่กระตุ้นระบบการคิด การวางแผนการสร้างสรรค์เพื่อแสวงหาคคุณค่าทางศิลปะที่เป็นนามธรรมรูปแบบหนึ่ง ในลักษณะของงานวิจัยที่มีระบบการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์บนพื้นฐานเหตุผลทางศิลปกรรมศาสตร์

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2548: 102) กล่าวว่า ศิลปนิพนธ์ คือ การรายงานผลการสร้างสรรค์ทางศิลปะ เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิจัยให้ผู้อื่นได้รับทราบโดยการสื่อความหมายด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย นำเสนอข้อค้นพบอย่างจริงจังด้วย ข้อมูลที่ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบเพื่อค้นหาความถูกต้องได้เมื่อมีข้อสงสัย

ยุพาวดี นิสวอนุตรพันธ์ (2555: 53) ศิลปนิพนธ์ หมายถึง รายงานการวิจัยทางศิลปะที่เป็นภาคเอกสารที่เรียบเรียงขึ้นตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อนำมาประกอบงานสร้างสรรค์ที่เป็นผลงานภาคปฏิบัติให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องทำให้เห็นว่า ศิลปศึกษานิพนธ์เป็นรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหาความรู้หรือสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะซึ่งนักศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีระบบระเบียบในลักษณะของงานวิจัย และมีการจัดทำเอกสารในรูปแบบของรายงาน

ประกอบการศึกษาหรือสร้างสรรค์ผลงานนั้น จึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบของศิลปศึกษานิพนธ์มีพื้นฐานร่วมกับการวิจัยทางศิลปะ ด้วยลักษณะของกระบวนการศึกษาและการเขียนเอกสารรายงานการศึกษาที่ประกอบไปด้วยบทต่าง ๆ เช่นเดียวกับรายงานการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปะ

รูปแบบของการศึกษารายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์มีลักษณะที่ให้นักศึกษานำความรู้ความสามารถจากการศึกษาตามหลักสูตร มาบูรณาการเพื่อแสวงหาองค์ความรู้หรือสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะโดยมีการดำเนินการอย่างมีระบบระเบียบภายใต้หัวข้อที่นักศึกษากำหนดขึ้นตามความสนใจ ลักษณะดังกล่าวนี้มีความคล้ายคลึงกับการวิจัยทางศิลปะซึ่งบุรินทร์ เปล่งดีสกุล (2562: 22) ได้อธิบายถึงการวิจัยทางศิลปะไว้ว่า หมายถึง “กระบวนการศึกษาอย่างมีระบบระเบียบเพื่อหาความรู้ความจริง หรืออธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านศิลปะทั้งงานวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ เพื่อนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการและเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ” ทั้งนี้การวิจัยทางศิลปะแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ตามธรรมชาติในการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกัน ดังนี้ (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. 2548: 69-71)

กลุ่มที่ 1 กลุ่มวิชาทฤษฎีศิลป์ และประวัติศาสตร์ศิลปะ (Art Theory and Art History) ใช้วิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เช่น การวิจัยแบบบรรยาย แบบประวัติศาสตร์ และแบบการทดลอง ความมุ่งหมายของการวิจัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะ คือการได้ทราบความจริงด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของมนุษย์เท่าที่มีหลักฐานบ่งถึง รวมทั้งการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ผ่านงานศิลปกรรมของยุคสมัยในอดีต สำหรับวิธีการในการนำเสนอมีทั้งการบรรยายและการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งอาจแสดงรายละเอียดด้วยรูปภาพแบบต่าง ๆ ตลอดจนอาจต้องใช้ค่าทางสถิติเพื่อการเปรียบเทียบ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มวิชาศิลปศึกษา (Art Education) เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปะ การจัดการหลักสูตร การวัดและประเมินผล รวมไปถึงการวิจัยผลงานศิลปกรรม ระเบียบวิธีวิจัยของกลุ่มนี้นำวิธีการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ เชิงบรรยาย และเชิงทดลองด้านสังคมศาสตร์มาใช้ได้

กลุ่มที่ 3 กลุ่มวิชาการสร้างสรรค์ (Creative work) การวิจัยทางศิลปะในกลุ่มนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะหลัก คือ การสร้างสรรค์ทางจิตรศิลป์ (Fine Art) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ในกลุ่มนี้ประกอบไปด้วย ทัศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นาฏยศิลป์ และวรรณศิลป์ เป็นต้น อีกกลุ่มคือ การสร้างสรรค์ทางศิลปะประยุกต์หรือประยุกต์ศิลป์ (Applied Art) ใช้วิธีการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ การวิจัยในกลุ่มนี้ประกอบด้วย การออกแบบ การตกแต่งภายใน การออกแบบเครื่องประดับ การออกแบบอุตสาหกรรม คอมพิวเตอร์กราฟิก เป็นต้น

นอกจากการแบ่งกลุ่มของการวิจัยทางศิลปะตามธรรมชาติในการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกันแล้ว ยังมีแนวคิดในการแบ่งประเภทของการวิจัยทางศิลปะออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ (บุรินทร์ เปล่งดีสกุล, 2562: 25-27)

1. การวิจัยศิลปะ หรือการวิจัยเชิงทฤษฎี เป็นการศึกษาเกี่ยวกับศิลปะเพื่อสร้างองค์ความรู้ ความจริง และคำตอบ ตลอดจนเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์ศิลป์ ศิลปวัตถุ ทฤษฎีศิลปะ ศิลปศึกษา กล่าวได้อีกทางว่าเป็นการวิจัยผลงานศิลปะที่ผู้อื่นสร้าง โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก ด้วยการนำตัวผลงานทางศิลปะทั้งด้านทัศนศิลป์ ดนตรี การแสดง และการออกแบบ มาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปทำให้เกิดความเข้าใจ หรืออาจนำไปประยุกต์ใช้ เช่น การศึกษาแนวคิดด้านศิลปะต่าง ๆ การศึกษาวิวัฒนาการของงานศิลปะ การศึกษาเชิงจิตวิทยาและสังคมเพื่อศึกษาสภาพและกระบวนการเคลื่อนไหวของศิลปะและผลกระทบที่มีต่อสังคม เป็นต้น

2. การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ เป็นการวิจัยผ่านการปฏิบัติงานทางศิลปะทั้งด้านทัศนศิลป์ ดนตรี การแสดง และการออกแบบ การวิจัยลักษณะนี้แบ่งออกเป็น 2 แนวทาง ดังนี้

2.1 การวิจัยปฏิบัติสร้างสรรค์ตาม (Practice Base Research) เป็นการศึกษาเพื่อศึกษาค้นคว้าให้เกิดความรู้ใหม่ที่นำไปสู่การปฏิบัติสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ การวิจัยแนวทางนี้ให้ความสำคัญกับข้อมูล ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการศึกษาจากสนามวิจัย ซึ่งจะทำให้ได้ความรู้ ความเข้าใจหรือข้อค้นพบใหม่ กระบวนการศึกษาใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงการวิเคราะห์และสังเคราะห์ กระทั่งได้ข้อมูลที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ สำหรับเป็นแนวทางในการสร้างข้อมูลหรือสร้างผลงาน

ศิลปะในลำดับต่อไป ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการวิจัยแนวทงนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์จนได้ข้อสรุปแล้วจึงนำไปสู่การสร้างสรรคผลงานศิลปะต่อไป

2.2 การวิจัยสร้างสรรค์ปฏิบัติหน้า (Practice led Research) เป็นการวิจัยที่มีผลงานศิลปะและม้งานเขียนเป็นส่วนประกอบ รูปแบบของการวิจัยเริ่มโดยการปฏิบัติการสร้างสรรคผลงานศิลปะ ทำให้ผู้วิจัยได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เป็นลักษณะที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ระหว่างปฏิบัติงาน ผลจากการได้ทดลองเรียนรู้นำไปสู่ผลลัพธ์ของการวิจัยที่ไม่อาจคาดเดาได้ ผู้วิจัยจะต้องถอดองค์ความรู้และนำผลที่ได้จากการปฏิบัติมาเรียบเรียงเขียนเป็นงานวิจัย การวิจัยแนวทงนี้ให้น้ำหนักความสำคัญกับวิธีการซึ่งเกี่ยวข้องกับพื้นฐานการฝึกปฏิบัติทางศิลปะของผู้วิจัยที่มีมาก่อน ทำให้วิธีการมีลักษณะที่หลากหลายภายใต้ความเป็นปัจเจกมีเรื่องของสัญชาตญาณ และความสนใจเฉพาะบุคคลที่นำทงไปสู่การวิจัย

จากที่กล่าวมาข้างต้นแม้จะเห็นว่าการวิจัยทงศิลปะแบ่งออกเป็นกลุ่มหรือประเภทที่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาตามธรรมชาติในการเรียนรู้ตลอดจนรูปแบบวิธีการของการวิจัย แต่ทั้งหมดนั้นต่างมีจุดร่วมที่นำไปสู่องค์ความรู้ทงศิลปะ คล้ายคลึงกับแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ในสาขาศิลปะของปรีชา เถาทอง (2557) ซึ่งระบุไว้ว่าประกอบไปด้วยแนวทงการทำงาน 3 แนวทง คือ การสร้างสรรค์ศิลปะวิชาการ สร้างสรรคศิลปะ-วิจัย และการวิจัยศิลปะ โดยการทำงานทั้ง 3 แนวทงนี้ มีโครงสร้างที่มาของการทำงานประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่ ความคิด (แรงดลใจ แนวคิด ทศนคติความเชื่อ และการตีความ) รูปแบบ (รูปแบบแนวเรื่อง และการแสดงออก) และเนื้อหาสาระ (ความหมาย)

การทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทงศิลปะมีส่วนต่อการพิจารณากำหนดแนวทงในการวิเคราะห์ผลงานศิลปะศึกษานิพนธ์ นับตั้งแต่เรื่องของการแบ่งกลุ่มหรือลักษณะของงานวิจัยทงศิลปะ รวมไปถึงองค์ประกอบสำคัญจากโครงสร้างที่มาของการสร้างสรรค์ศิลปะวิชาการ สร้างสรรคศิลปะ-วิจัย และการวิจัยศิลปะ ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทงในการวิเคราะห์ผลงานศิลปะศึกษานิพนธ์ ดังนี้

1. ประเภทของผลงานศิลปะศึกษานิพนธ์ เนื่องจากบริบทการเรียนการสอนของสาขาวิชาศิลปะศึกษามีลักษณะพิเศษในด้านเนื้อหาสาระของรายวิชาที่มีความหลากหลายเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการสอนศิลปะ ทั้งรายวิชาทฤษฎีทงศิลปะ ประวัติศาสตร์ศิลป์ ทักษะปฏิบัติทงทัศนศิลป์

การออกแบบ และการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาสามารถเลือกหัวข้อศึกษาหรือประเภทของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ได้หลากหลาย เช่น การสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการออกแบบสื่อการสอน

2. เทคนิควิธีการ เป็นการศึกษาในด้านกระบวนการทำงานเชิงปฏิบัติ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรฯ ที่นักศึกษาได้เรียนรู้จนเกิดทักษะความชำนาญแล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลได้จริง

3. ที่มา/แรงบันดาลใจ เป็นการศึกษาในด้านความคิดของนักศึกษาที่เป็นต้นทางหรือที่มาของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ในส่วนนี้สามารถสะท้อนถึงความคิดของนักศึกษาในการบูรณาการความรู้ความสามารถทางศิลปศึกษาสู่ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุทธิณี เปียซื่อ (บทคัดย่อ: 2553) ศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและแนวโน้มวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยศึกษาจากประชากรคือ วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2542-2551 จำนวนทั้งหมด 187 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะด้านการพิมพ์ งานวิจัยที่สำเร็จในปี พ.ศ.2550 มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 23.50) มีจำนวนหน้าเฉลี่ย 152 หน้า ($\bar{X} = 152.14$) คุณลักษณะด้านเนื้อหาสาระเพื่อบรรยาย/ศึกษา (ร้อยละ 65.20) มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องบทเรียนคอมพิวเตอร์/บทเรียนออนไลน์ (ร้อยละ 20.90) คุณลักษณะด้านวิธีดำเนินการวิจัย ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (ร้อยละ 33.70) ขนาดกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ย 271 คน ($\bar{X} = 271.68$) กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 36.40) ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล (ร้อยละ 64.40) ใช้สถิติเชิงบรรยาย (ร้อยละ 97.90) แนวโน้มวิทยานิพนธ์ด้านการพิมพ์พบว่า จะเป็นงานวิจัยที่เป็นบทเรียนออนไลน์และงานวิจัยทางด้านเทคโนโลยีเครือข่ายทางสังคมเพิ่มมากขึ้น คุณลักษณะด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัยในด้านการทำวิจัยในอนาคต จะเป็นเทคโนโลยีเครือข่ายทางสังคม คุณลักษณะ

ด้านวิธีดำเนินการวิจัย ควรมีการเพิ่มตัวแปรเข้าไปในการออกแบบของการวิจัย เพื่อเพิ่มสารสนเทศของงานวิจัยให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น งานวิจัยในอนาคตจึงมีลักษณะงานวิจัยแบบผสมผสาน

เบญจรวาห์ เรือนทิพย์ (บทคัดย่อ: 2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาปริญญาโททางศิลปศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอน วิชาปริญญาโททางศิลปศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ 1.หลักสูตรศิลปศึกษาในประเทศไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาปริญญาโททางศิลปศึกษา 3 แห่ง ได้แก่ 1) สาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ 3) สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2.อาจารย์ผู้จัดการเรียนการสอนและ/หรือผู้ประสานงานรายวิชาปริญญาโททางศิลปศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 3 แห่ง 3.อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโททางศิลปศึกษา และ 4.อาจารย์ในหลักสูตรศิลปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ยังไม่เปิดสอนวิชาปริญญาโททางศิลปศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเคราะห์เอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนวิชาปริญญาโททางศิลปศึกษาที่พึงประสงค์ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศไทย มีทั้งหมด 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 การวิจัยเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะและนวัตกรรมการสอนศิลปศึกษา เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางทฤษฎี เทคนิควิธีการ เกี่ยวข้องอย่างมีระบบโดยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานที่จะเกิดคุณประโยชน์ทางการศึกษา และรูปแบบที่ 2 การวิจัยผลงานสร้างสรรค์เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมการสอนศิลปศึกษา เป็นการศึกษา ค้นคว้าตัวผลงานศิลปกรรม/ผลงานสร้างสรรค์อย่างลึกซึ้ง นำไปสู่การวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีในการสร้างสรรค์ผลงาน ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ โดยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยมาเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าผลงานสร้างสรรค์อย่างละเอียด เพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่น่าสนใจ แนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนนวัตกรรมต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ทางการศึกษา

อรรถเวศ บริรักษ์เลิศ (บทคัดย่อ: 2562) ศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดกลุ่มหัวข้อศิลปนิพนธ์ สาขาการออกแบบสหเทศสามมิติ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกลุ่มหัวข้อศิลปนิพนธ์ ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบในการสร้างหัวข้อศิลปนิพนธ์ของนักศึกษา เชื่อมโยงกับ กระบวนการทางการออกแบบสื่อสาร ขั้นตอนการศึกษาวิจัย ใช้การประยุกต์ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบศึกษาทฤษฎีฐานราก ประกอบไปด้วยกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ สกัดหาปัจจัย การเข้ารหัสปัจจัย จัดประเภทหัวข้อศิลปนิพนธ์ผ่านการใช้ตารางจัดกลุ่มแบบไม่ สมมาตรเพื่อเปรียบเทียบ และสังเคราะห์ความเหมือน หรือความแตกต่างของหัวข้อศิลปนิพนธ์แต่ ละประเภท ผลของงานวิจัยสามารถแบ่งกลุ่ม และคัดแยกองค์ประกอบของศิลปนิพนธ์ทางการ ออกแบบสหเทศสามมิติได้ทั้งสิ้น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มเน้นทักษะฝีมือทางการออกแบบ ประกอบ ไปด้วยศิลปนิพนธ์ 9 ประเภท ได้แก่ (1) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ (2) การออกแบบกราฟิก สภาพแวดล้อมเพื่อการนำทาง (3) การออกแบบกราฟิกสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างอัตลักษณ์สถานที่ (4) การออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อการเล่าเรื่อง หรือนิทรรศการ (5) การออกแบบจัดและ การจัด แสดง (6) การออกแบบสินค้าและของที่ระลึก (7) การออกแบบทัศนศิลป์เชิงทดลอง (8) การ ออกแบบวิธีการออกแบบทัศนศิลป์ และ (9) การออกแบบเกมดิจิทัลเชิงประยุกต์ กลุ่มเน้นทักษะ ทางการคิดเชิงออกแบบ ประกอบไปด้วยศิลปนิพนธ์ 5 ประเภท ได้แก่ (1) การออกแบบสื่อการ เรียนรู้ (2) การออกแบบแคมเปญเพื่อการสื่อสาร (3) การออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับระบบ บริการดิจิทัล (4) การออกแบบธุรกิจดิจิทัล และ (5) การออกแบบสารสนเทศ

สุชาติ ทองสิมา (บทคัดย่อ: 2563) ศึกษาวิจัยในหัวข้อ การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตร ศิลปศึกษาบนฐานบริบทร่วมสมัย การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิด หลักสูตรศิลปศึกษาและบริบทร่วมสมัย 2) เพื่อศึกษาและกำหนดลักษณะหลักสูตรศิลปศึกษาบน ฐานบริบทร่วมสมัยที่ผู้ใช้หลักสูตรต้องการ 3) เพื่อพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรศิลปศึกษาบนฐาน บริบทร่วมสมัย การดำเนินการวิจัยใช้รูปแบบวิจัยแบบผสมวิธีพหุระยะ แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษาและด้านบริบทร่วมสมัย 19 คน 2) การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร 803 คน 3) การวิจัย เชิงคุณภาพ พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรศิลปศึกษาบนฐานบริบทร่วมสมัยและจัดประชุมกลุ่ม

ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษาและด้านบริหารร่วมสมัย 12 คน เพื่อประเมินร่างนวัตกรรมหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการกำหนดกรอบประเด็น การให้รหัส/ทำดัชนี ดีความและสรุป ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความ ต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยระยะแรกพบว่า กรอบแนวคิดหลักสูตรศิลปศึกษาควรประกอบด้วย 7 แนวคิด คือ 1) ทฤษฎีศิลปศึกษาเป็นฐาน 2) การจัดการเรียนรู้ศิลปศึกษา 3) เทคโนโลยีและนวัตกรรม ศิลปศึกษา 4) ศิลปศึกษาเพื่อภูมิปัญญาและท้องถิ่น 5) การพัฒนาผู้ประกอบการศิลปศึกษา 6) ศิลปศึกษาตามศักยภาพบุคคล และ 7) สหศาสตร์ศิลปศึกษา ส่วนแนวคิดบริหารร่วมสมัย ประกอบด้วย 5 แนวคิด คือ 1) ลักษณะความเป็นส่วนบุคคล 2) ความเป็นสหวิทยาการ 3) ความเป็นท้องถิ่น 4) การสร้างนวัตกรรม 5) การเงินและการประกอบการ ผลการวิจัยระยะที่สองพบว่า กลุ่มอาจารย์มีความต้องการแนวคิดหลักสูตรด้านทฤษฎีศิลปศึกษาเป็นฐานสูงสุด กลุ่มบัณฑิตมีความต้องการแนวคิดหลักสูตรด้านการจัดการเรียนรู้ศิลปศึกษาสูงสุด กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการแนวคิดหลักสูตรด้านทฤษฎีศิลปศึกษาเป็นฐานสูงสุด ผลการวิจัยระยะที่สามพบว่า นวัตกรรมหลักสูตรศิลปศึกษาบนฐานบริหารร่วมสมัยคือ หลักสูตรที่มีการจัดการเรียนรู้แบบ รายบุคคลที่กำหนดหน่วยกิตวิชาเลือกมากกว่าหน่วยกิตวิชาบังคับในกลุ่มวิชาเอก เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนเลือกพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพและความสนใจ และมีเนื้อหาหลักสูตรในลักษณะของ การบูรณาการข้ามศาสตร์ทั้งการบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะอันได้แก่ สาขาวิชา ดนตรีศึกษา และนาฏศิลป์ศึกษา และการบูรณาการกับสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์

จารุณี อาริรุ่งเรือง (บทคัดย่อ: 2566) ทำการศึกษาวิเคราะห์ผลงานวิจัยทางการ ออกแบบเพื่อการแสดงละครเวทีในประเทศไทยในช่วง 20 ปี (ตั้งแต่ปีพ.ศ.2544-พ.ศ.2563) มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลและศึกษาวิเคราะห์ห้วงค์ความรู้จากงานวิจัยทางการ ออกแบบเพื่อการแสดงละครเวทีในประเทศไทยและจัดทำเป็นฐานข้อมูล ใช้ระเบียบวิธีวิจัย ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) รายงาน การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา กลุ่มประชากรคืองานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการ ออกแบบด้านศิลปะการแสดง โดยแบ่งเป็น (1) กลุ่มประชากรหลัก คือ งานวิจัยด้านการ

ออกแบบเพื่อการแสดงละครเวทีจำนวน 10 ตัวอย่าง (2) กลุ่มประชากรรองจำนวน 30 ตัวอย่าง คือ งานวิจัยออกแบบเพื่อศิลปะการแสดงแขนงอื่นรวมถึงงานวิจัยทางละครเวทีที่ไม่ได้มุ่งศึกษา เฉพาะด้านการออกแบบแต่มีเนื้อความอธิบายเกี่ยวข้องกับกระบวนการออกแบบ จากการเปรียบเทียบข้อมูลพบว่า วิจัยการออกแบบเพื่อละครเวที : วิจัยการออกแบบเพื่องานนาฏศิลป์ : วิจัยการออกแบบเพื่อการแสดงผ่านสื่อ มีสัดส่วน 10 : 10 : 9 ผลงานวิจัยด้านการออกแบบเพื่อศิลปะการแสดงทุกแขนง 29 รายการ เป็นผลงานวิจัยของอาจารย์ผู้สอนระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 16 รายการ เป็นผลงานวิทยานิพนธ์ 12 รายการ และจากหน่วยงานอื่น 1 รายการ สำหรับผลการศึกษางานวิจัยด้านการออกแบบเพื่อการแสดงละครเวที 10 รายการ พบว่า การวิจัยด้านเครื่องแต่งกายละครเวทีมี 3 รายการ การวิจัยด้านการออกแบบฉากละครเวทีมี 5 รายการ การวิจัยด้านการกำกับศิลป์ละครเวทีมี 1 รายการ และการวิจัยด้านการใช้พื้นที่และ มัลติมีเดีย 1 รายการ ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ด้านการออกแบบเพื่อการแสดงละครเวทีโดยตรง 5 คน นักศึกษาระดับปริญญาโท 1 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีชื่อร่วมกับอาจารย์ 1 คน ด้านวิธีวิทยาในการวิจัยพบว่าใช้กระบวนการวิจัยสร้างสรรค์ 8 รายการ อีก 2 รายการเป็นวิทยานิพนธ์ เพื่ออภิปรายปรากฏการณ์และสร้างองค์ความรู้ตามลำดับ ทฤษฎีที่มีการนำมาใช้ ได้แก่ ทฤษฎีการละคร ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ ทฤษฎีการออกแบบ ทฤษฎีสัญญาวิทยา แนวคิดทางการออกแบบที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานมากที่สุดในกลุ่มเหนือจริง (Surrealism) อาทิ เอ็กซเพรสชันนิสม์ (Expressionism) สัญลักษณ์นิยม (Symbolism)

ทิพย์อนงค์ กุลเกตุ (บทคัดย่อ: 2566) ทำการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์ศิลปนิพนธ์ของ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะของศิลปนิพนธ์ 2) เพื่อประเมินคุณภาพของศิลปนิพนธ์ 3) เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากศิลปนิพนธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นศิลปนิพนธ์ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2565 และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ในการคัดเลือกที่ผู้วิจัยกำหนด จำนวน 72 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกคุณลักษณะศิลปนิพนธ์ และแบบประเมินคุณภาพศิลปนิพนธ์ เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนธันวาคม 2564 จนถึงเดือนเมษายน 2565 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณลักษณะของศิลปนิพนธ์ ส่วนใหญ่เป็นศิลปนิพนธ์ของสาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์ไทย ศึกษา (ร้อยละ 65.28) จัดทำในปี พ.ศ. 2562 มีความยาว 71-130 หน้า (ร้อยละ 51.39) กลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 44.44) กลุ่มตัวอย่างมีขนาด 1-10 หน่วย (ร้อยละ 43.06) ใช้วิธีสุ่มโดยไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น (ร้อยละ 72.22) ไม่มีกรอบแนวคิดในการวิจัย (ร้อยละ 62.50) และไม่มีสมมติฐานการวิจัย (ร้อยละ 55.56)

2. คุณภาพศิลปนิพนธ์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.78, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.44)

3. ผลสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากศิลปนิพนธ์ พบว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้มากที่สุด คือ กลุ่มพฤติกรรมนิยม นวัตกรรมการเรียนรู้เป็นสื่อ เทคนิค/วิธีสอนที่เน้นเทคโนโลยี วิธีการวัดและประเมินผลใช้การทดสอบ

ปองภพ สุกิตติวงศ์, ธนัช ขววิสุทธิกุล, ประเสริฐ ฉิมท้วม, รณชัย ชลวิจิต และ พิสิษฐ์ เอ็มดวง (บทคัดย่อ: 2567) ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทางเทคโนโลยีดนตรีของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทางเทคโนโลยีดนตรีของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 21 งาน วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เครื่องมือวิจัย คือ แบบบันทึกการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการตีความและให้รหัสเพื่อจำแนกงานวิจัยตามลักษณะและประเด็นการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ 1) แร้งบันดาลใจและแนวคิด 2) รูปแบบงานสร้างสรรค์ 3) เทคนิควิธีและเทคโนโลยี และ 4) เนื้อหาสาระ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) แร้งบันดาลใจและแนวคิดในการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การใช้ประสบการณ์ในอดีต ความท้าทายในการทดลองใช้เทคโนโลยี อิทธิพลทางดนตรี งานอดิเรก วรรณกรรมและเรื่องราวในจินตนาการ และมุมมองและทัศนคติส่วนบุคคล 2) รูปแบบงานสร้างสรรค์ ได้แก่ การแสดงดนตรีประกอบภาพเคลื่อนไหวแบบถ่ายทำจากเหตุการณ์จริง การแสดงดนตรีประกอบภาพเคลื่อนไหวแอนิเมชัน การแสดงดนตรีประกอบภาพยนตร์ และการแสดง

ดนตรีโดยใช้นวัตกรรมควบคุมอุปกรณ์ 3) เทคนิควิธีและเทคโนโลยีที่ใช้ เช่น โฟลีย์ (Foley) ออดิโอแซมปลิง (Audio Sampling) การสังเคราะห์เสียง สตอปโมชัน การสร้างภาพเคลื่อนไหว โดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ ลูป แกรนูลาร์ ซินธิซิส (Granular Synthesis) เป็นต้น และ 4) เนื้อหาสาระด้านคีตลักษณ์ที่ใช้ ได้แก่ ทรู-คอมโพส และเวิร์ส-คอร์ส ข้อเสนอแนะ คือ ควรผลักดันให้นักศึกษาต่อยอดการทำวิจัยสร้างสรรค์บนฐานของผลงานในอดีต โดยสนับสนุนให้อาจารย์ที่ปรึกษาแนะแนวทางบนพื้นฐานของข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ และควรขยายการศึกษาแบบการสังเคราะห์งานวิจัยให้ครอบคลุมผลงานวิจัยสร้างสรรค์ทางดนตรีที่มีทั้งหมด โดยอาจจัดทำในรูปแบบงานวิจัยประเภทการทบทวนขอบเขต (Scoping Review)

จากการศึกษาทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ พบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยของนักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา โดยเป็นลักษณะการวิเคราะห์คุณลักษณะเนื้อหา สังเคราะห์องค์ความรู้ และประเมินคุณภาพของผลงานวิจัย รวมไปถึงการศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อของงานวิจัยด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบในการสร้างหัวข้อ แต่ทั้งนี้ผลงานวิจัยตามทีกล่าวมา ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยของนักศึกษาศาขาศิลปะศึกษาหรือศิลปศึกษานิพนธ์ มีเพียงงานวิทยานิพนธ์ของเบญจรวาห์ เรือนทิพย์ (2558) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาปริญญาโททางศิลปศึกษา และงานวิทยานิพนธ์ของ สุชาติ ทองสิมา (2563) ที่ศึกษาการพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรศิลปศึกษาบนฐานบริบทร่วมสมัย ดังนั้นการศึกษาวจัยนี้จึงมีส่วนช่วยเติมเต็มช่องว่างของงานวิจัยทางศิลปศึกษาตลอดจนการศึกษาเกี่ยวกับงานศิลปนิพนธ์หรือปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในลักษณะการวิจัยเอกสารแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา มีรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในงานวิจัยนี้ คือ ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562 (หลักสูตร 4 ปี) ซึ่งสอบผ่านรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ 2 ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 และสำเร็จการศึกษาแล้ว มีจำนวนทั้งสิ้น 85 ผลงาน จำแนกตามปีการศึกษาได้ ดังนี้ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 ผลงาน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 42 ผลงาน และปีการศึกษา 2566 จำนวน 23 ผลงาน

เครื่องมือวิจัย

งานวิจัยใช้แบบบันทึกข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลศิลปศึกษานิพนธ์และตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ที่ประกอบด้วยชื่อ นามสกุลของนักศึกษา หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์ และประเด็นหลักในการวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเภทผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ 2) เทคนิควิธีการ และ 3) ที่มา/แรงบันดาลใจ โดยประเด็นในการวิเคราะห์ที่กำหนดนี้ได้มาจากการศึกษาทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จากเล่มศิลปศึกษานิพนธ์ที่เก็บรวบรวมไว้ที่สาขาวิชาศิลปศึกษา อาคาร 26 ชั้น 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยคัดเลือกเฉพาะเล่มผลงานที่อยู่ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 ซึ่งเป็นผลงานของนักศึกษา 3 รุ่นแรกที่ศึกษาในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562 (หลักสูตร 4 ปี) แล้วทำการบันทึกข้อมูลซึ่งประกอบด้วยปีการศึกษา ชื่อ นามสกุลนักศึกษา และหัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์ ลงในแบบบันทึกข้อมูล จากนั้นนำมาจัดเรียงข้อมูลตามปีการศึกษาและลำดับพญัญชนะชื่อนักศึกษา แสดงรายการข้อมูลศิลปศึกษานิพนธ์ระหว่างช่วงปีการศึกษา 2564 – 2566 ในตารางที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางรายการศิลปศึกษานิพนธ์ ปีการศึกษา 2564

ลำดับ	ชื่อ นามสกุลนักศึกษา	หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์
1	นางสาวกุลธิดา สมกำพี	ภาพพิมพ์แกะไม้ “จินตนาการหมาแมวในอุดมคติ”
2	นางสาวจันธิลา กาละบุตร	ภาพพิมพ์โลหะ “สภาวะโลกเสมือน”
3	นายชิตมาน พูลาสะโต	ภาพพิมพ์แกะไม้ “บ้านหนองหินกับวัฒนธรรมครัวนอกบ้านแบบอีสานดั้งเดิม”
4	นายธนภัทร ธรรมษา	จิตรกรรมสีน้ำ “บ้านเก่าในจังหวัดนครราชสีมา”
5	นางสาวนิตยา นามพิมล	จิตรกรรมสีน้ำรูปแบบเหมือนจริง: สาวอีสาน
6	นางสาวบัณฑิตา กระจ่างกลาง	ภาพพิมพ์แกะไม้: รถพุ่มพวง
7	นางสาวปณัสยา นียาทองกลาง	จิตรกรรมสีน้ำ: สีสันทักอาหาร
8	นางสาวพิมพ์พิกา เขียวรุ่ง	ภาพพิมพ์แกะไม้ “วิถีชีวิตของเด็กชนบท”
9	นางสาวภัทรารักษ์ พัดทะเล	จิตรกรรมสีน้ำ “พฤติกรรมภายในของเพศหญิง”
10	นางสาวมัลลิตา พอกสนิท	จิตรกรรมสีน้ำมัน “สิทธิสตรี”
11	นางสาวรัมภ์รดา แขกรัมย์	ภาพพิมพ์ดิจิทัลและภาพพิมพ์ตะแกรงไหม “ตัวละครจากดอกไม้ไทย”

ลำดับ	ชื่อ นามสกุลนักศึกษา	หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์
12	นางสาวลักขิกา ปิ่นสังข์	จิตรกรรมสีน้ำมัน: จินตภาพและวิถีชีวิตวัยเยาว์
13	นางสาวศิริกัลยา ฟ้าอินทร์	จิตรกรรมสีน้ำมัน: อีสระภายใต้จินตนาการ
14	นายศิวกร สิงห์แผ่น	จิตรกรรมสีน้ำมัน “บริบทของหมอแคนในพิธีกรรม ลำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ”
15	นางสาวสรลชญา ช่อปทุมศิริกุล	ภาพพิมพ์แกะไม้ “ความงามในทุ่งดอกหญ้า”
16	นางสาวสุจิตตรา ชาลี	จิตรกรรมสีน้ำมัน “การแต่งกายและความเชื่อใน ลัทธิชาตาน”
17	นางสาวสุนิสา ทรงสังข์	ภาพพิมพ์แกะไม้ “ครัวอีสานกับความอุดมสมบูรณ์ ที่เรียบง่าย”
18	นายอนันต์วัช หนูอิม	จิตรกรรมสีน้ำมัน: จินตนาการกับการหากินของคน อีสาน
19	นายอภิสิทธิ์ แปรงระโทก	จิตรกรรมสีน้ำมัน “พญานาคในอุดมคติ”
20	นายอมรฤทธิ์ อาริรักษ์	จิตรกรรมสีน้ำมัน “จินตนาการจิตใต้สำนึกหลังการ นอน”

ตารางที่ 2 ตารางรายการศิลปศึกษานิพนธ์ ปีการศึกษา 2565

ลำดับ	ชื่อ นามสกุลนักศึกษา	หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์
1	นางสาวกนกวรรณ กองแก้ว	ภาพพิมพ์แกะไม้ “พืชพันธุ์สุคนธ์ชาติ”
2	นางสาวกรกมล ปาจันทิก	จิตรกรรมสีน้ำมัน: ชนเผ่าชาติพันธุ์กับวิถีชีวิต อีสาน
3	นางสาวกรชนก สุภาพ	ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม “อาหารซ่อนพิษ”
4	นางสาวกฤตพร บันทิก	ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม “อภิมयीในนิทรา”
5	นางสาวกัลยณัฐ แผ่นระโทก	จิตรกรรมสีน้ำมัน: ความสุขในแดนอีสาน
6	นายจิรวุฒน์ สารจารย์	ประติมากรรมหล่อขี้ผึ้ง “หลงตามหาบัวโปรด มนุษย์สันดานเปรต”

ลำดับ	ชื่อ นามสกุลนักศึกษา	หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์
26	นายพีระพัทธ์ สีแก้วน้ำใส	จิตรกรรมสีน้ำมัน “พันธนาการบริโภคนิยม”
27	นายยอดเพชร มะลัยทิพย์	จิตรกรรมสีอะคริลิก “The Contrary War”
28	นางสาวรสิตา สิงหามาศย์	จิตรกรรมสีน้ำมัน “โลกพหุวัฒนธรรมในฝัน”
29	นายวัฒน์สุวรรณ คงทรัพย์สินสิริ	ประติมากรรมดินเหนียวกระดาษ “อสูรกายสยาม”
30	นายวิศวะ เตรียมมะเรียง	ภาพพิมพ์โลหะ “ชีวจักรกล”
31	นางสาวศรินณา ศักดิ์ดีสม	จิตรกรรมสีน้ำมัน: อสุรีรีนเริงฤดี
32	นางสาวศิริภัท เทพเกาะ	จิตรกรรมสีน้ำมันและสีอะคริลิก “การบุกกรุกพื้นที่ของสัตว์ป่า”
33	นางสาวศิวภรณ์ ตู่กลาง	จิตรกรรมสีน้ำมัน จินตนาการในโลกสวนสนุก
34	นางสาวศุภวรรณ หินสูงเนิน	ภาพพิมพ์แกะไม้ “สุนัขจรจัด”
35	นางสาวสมฤทัย สิทธิ	ภาพพิมพ์แกะไม้ “มุมมองความเชื่อ”
36	นางสาวสุภาวดี คงบุญวาท	จิตรกรรมสีน้ำมัน: สภาวะความรู้สึกเศร้า
37	นางสาวสุภาวดี สมประเสริฐ	จิตรกรรมสีน้ำมัน “เพศทางเลือกที่ต้องการความอิสระ”
38	นายอนุวัตร ทองสุข	จิตรกรรมสีน้ำมัน “ชะตากรรมสัตว์ทะเลไทยในวังวนของขยะ”
39	นางสาวอพัชชา บุญกลาง	จิตรกรรมสีน้ำมัน “ชีวิตติดหวาน”
40	นายอรรถวุฒิ กอบกระโทก	ภาพพิมพ์โลหะ “หุ่นยนต์บริการ”
41	นางสาวอริติยา อภิศิลป์	ศิลปะสื่อผสมไมเสก: Family (Father and Mother I Love You)
42	นางสาวอริสรา ห้วยจันทิก	สื่อผสมต่อประกอบและปะติดวัสดุรูปแบบเหมือนจริง: ชุมชนพัฒนาสุข

ตารางที่ 3 ตารางรายการศิลปศึกษานิพนธ์ ปีการศึกษา 2566

ลำดับ	ชื่อ นามสกุลนักศึกษา	หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์
1	นายเกียรติศักดิ์ จงเทพ	จิตรกรรมสีน้ำมัน “เสพติดมือถือ”
2	นายจักรพันธ์ จิตพิมาย	ภาพพิมพ์แกะไม้ สีสันความหลากหลายทางเพศ สภาพในวัฒนธรรมอีสาน
3	นายจักรกฤษ โศกขุนทด	เทคนิคจิตรกรรมสีอะคริลิก: อีสานกับยุคใหม่
4	นางสาวจินณพัทธ์ พัทธมนตรี	สื่อการสอน: บอร์ดเกมโคราช
5	นางสาวจิราภา เกียรตินอก	จิตรกรรมไทยแบบประเพณี: ประเพณีบุญบั้งไฟ
6	นางสาวจุฑารัตน์ ภูลายยาว	ภาพพิมพ์แกะไม้ ดอกไม้พลาสติกกับธรรมชาติที่ ร่วงโรย
7	นางสาวจุฬาลักษณ์ ธรรมโสม	ประติมากรรมสื่อผสม “เพื่อนในจินตนาการ”
8	นายชานนท์ แบนกลาง	ศิลปะสื่อผสม “ความหลงใหลในรูปเรขาคณิต”
9	นางสาวนิตยา บัวสะบาล	จิตรกรรมสีน้ำมัน “ศาคความเชื่อ”
10	นายบุรพา โพคำทุย	เทคนิคภาพพิมพ์ร่องลึก “ความเคลื่อนไหว”
11	นางสาวไปรยา กว้างขวาง	จิตรกรรมสีน้ำ แมวน้ำไซค
12	นางสาวพรชัญญา วรชัย	จิตรกรรมสีน้ำมัน “การผสมผสานวัฒนธรรม”
13	นางสาวพัชราทร เกื้อนชำนาญ	ภาพพิมพ์แกะไม้: ภาวะความสัมพันธ์ของ สิ่งมีชีวิตในสิ่งแวดล้อม
14	นางสาวพิชชากร เทียมกระโทก	เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำ “ผู้หญิงกับดอกไม้ ความ งามที่แตกต่าง”
15	นางสาวภัทราวดี ถ่ายสูงเนิน	ศิลปะการตัดกระดาษ “มรดกสถาปัตยกรรมเมือง เก่าโคราช”
16	นางสาวมณีนุช เรืองคำ	จิตรกรรมสีน้ำมัน “รสชาติชีวิต ช่าง หลากหลาย”
17	นายวรกันต์ วรรณาด	จิตรกรรมสีน้ำมัน “หิมเวศเขตสยาม”
18	นางสาวรัญญา จงจอหอ	จิตรกรรมสีน้ำ อาหารคาวหวานจานโปรด

ลำดับ	ชื่อ นามสกุลนักศึกษา	หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์
19	นายวาทิม วิสัย	จิตรกรรมสีน้ำมัน: ภาวะวิกฤตทางอารมณ์จากการถูกเหยียดหยาม
20	นายศรัณ บัญเพ็ง	ภาพพิมพ์แกะไม้: สิ่งมีชีวิตกับสิ่งปฏิบูล
21	นางสาวศิริกานดา โพธิ์ขาว	จิตรกรรมสีน้ำมัน “อีสานแลนด์ในแดนโซเซียล”
22	นางสาวอรณิชา ทิทัศน์	จิตรกรรมสีน้ำมัน “ผองเพื่อนในจินตนาการงานแห่เทียนพรรษา”
23	นายอภิรัตน์ อินทุรัตน์	จิตรกรรมไทยแบบแนวประเพณี สัมพันธภาพฤดูกาลมะขาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นที่กำหนดด้วยการตีความและจัดกลุ่ม รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเล่มศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาที่สอบผ่านรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ 2 ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 มีเครื่องมือเป็นตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเภทผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ 2) เทคนิควิธีการ และ 3) ที่มา/แรงบันดาลใจ ในการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ และร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
1	นางสาวกุลธิดา สมกำพี้ (2564)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “จินตนาการ หมาแมวใน อุดมคติ”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ความชื่นชอบใน ความน่ารัก ความตลกของ สุนัขและแมวใน โซเชียลมีเดีย
2	นางสาวจันทิลา กาละบุตร (2564)	ภาพพิมพ์ โลหะ “สภาวะโลก เสมือน”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ โลหะ	ผลกระทบจาก มนุษย์และ เทคโนโลยีที่มีต่อ

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
					ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
3	นายชิตฉาน ปูลาสะโต (2564)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “บ้าน หนองหินกับ วัฒนธรรม ครัวนอกบ้าน แบบอีสาน ดั้งเดิม”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ประสบการณ์ ความประทับใจ เกี่ยวกับครัว อีสานแบบดั้งเดิม
4	นายธนภัทร ธรรมษา (2564)	จิตรกรรมสีน้ำ “บ้านเก่าใน จังหวัด นครราชสีมา”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสีน้ำ	ความประทับใจ เกี่ยวกับ สถาปัตยกรรม เก่าในท้องถิ่น และรูปแบบ ผลงานศิลปะ
5	นางสาวนิตยา นามพิมล (2564)	จิตรกรรมสี น้ำมันรูปแบบ เหมือนจริง: สาวอีสาน	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ประสบการณ์ ความผูกพันกับ วิถีชีวิตในท้องถิ่น
6	นางสาวบัณฑิตา กระจ่างกลาง (2564)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้: รถพุ่มพวง	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	การบริโภคสินค้า ในวิถีชีวิตท้องถิ่น
7	นางสาวปณิสยา นียาทองกลาง (2564)	จิตรกรรมสีน้ำ : สีเส้นกับ อาหาร	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสีน้ำ	สีเส้นของอาหารที่ มีอิทธิพลต่อการ บริโภค

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
8	นางสาวพิมพ์ภา เชียวรุ่ง (2564)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “วิถีชีวิต ของเด็ก ชนบท”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ประสบการณ์ และความ ประทับใจในวิถี ชีวิตของเด็กใน ชนบท
9	นางสาว ภัทราภรณ์ พัทธะเล (2564)	จิตรกรรมสีน้ำ “พฤติกรรม ภายในของ เพศหญิง”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสีน้ำ	พฤติกรรมภายใน ของผู้หญิง
10	นางสาวมัลลิตา พอกสนิท (2564)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “สิทธิ สตรี”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ประเด็นปัญหา เกี่ยวกับความ เหลื่อมล้ำทาง เพศ
11	นางสาวรัมภ์รดา แซงรัมย์ (2564)	ภาพพิมพ์ ดิจิทัลและ ภาพพิมพ์ ตะแกรงไหม “ตัวละครจาก ดอกไม้ไทย”	ออกแบบ คาแรคเตอร์ ตัวละคร	คอมพิวเตอร์ กราฟิกและ ภาพพิมพ์ ตะแกรงไหม	ความชื่นชอบการ วาดการ์ตูนและ ความสนใจ เกี่ยวกับดอกไม้
12	นางสาวลักขิกา ปิ่นสังข์ (2564)	จิตรกรรมสี น้ำมัน: จินตภาพและ วิถีชีวิตวัย เยาว์	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสี น้ำมัน	ความประทับใจ เกี่ยวกับวิถีชีวิต ในชนบทในวัย เด็ก และความ ชื่นชอบใน อิริยาบถของตัว การ์ตูน

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
13	นางสาวศิริกัลยา พักอินทร์ (2564)	จิตรกรรมสี น้ำมัน: อีสระ ภายใต้ จินตนาการ	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ประสบการณ์ จากปัญหาการ ถูกบังคับให้อยู่ใน ภาวะเบียดจนทำ ให้ชีวิตไม่มี ความสุข
14	นายศิวกร สิงห์แผ่น (2564)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “บริบทของ หมอแคนใน พิธีกรรมลำผี ฟ้า จังหวัด ชัยภูมิ”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	พิธีกรรมตาม ความเชื่อใน ท้องถิ่นอีสานที่ พบเห็นน้อยลงใน ปัจจุบัน
15	นางสาวสร้อยชญา ช่อปทุมศิริกุล (2564)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “ความงาม ในทุ่งดอก หญ้า”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ความหมายเชิง เปรียบเทียบ คุณค่าของดอก หญ้า
16	นางสาวสุจิตตรา ชาลี (2564)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “การ แต่งกายและ ความเชื่อใน ลัทธิชาตาน”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความสนใจ เกี่ยวกับความ เชื่อและรูปแบบ การแต่งกายใน ลัทธิชาตาน
17	นางสาวสุนิสา ทรงสังข์ (2564)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “คร้ว อีสานกับ ความอุดม	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	รูปแบบคร้วของ คนอีสานในอดีต

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
		สมบูรณ์ที่ เรียบง่าย”			
18	นายอนันต์วัช หนูอิม (2564)	จิตรกรรมสี น้ำมัน: จินตนาการ กับการหากิน ของคนอีสาน	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ประสบการณ์วิถี ชีวิตในวัยเด็กใน ชนบทอีสาน
19	นายอภิสิทธิ์ แปรงกระโทก (2564)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “พญานาคใน อุตมคติ”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสี น้ำมัน	ความเชื่อ เกี่ยวกับเรื่อง พญานาค
20	นายอมรรฤทธิ อารีรักษ์ (2564)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “จินตนาการ จิตใต้สำนึก หลังการ นอน”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	กลไกธรรมชาติ เกี่ยวกับความฝัน และจิตใต้สำนึก ของมนุษย์
21	นางสาว กนกวรรณ กองแก้ว (2565)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “พืชพันธุ์ สุคันธชาติ”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	พืชและดอกไม้ที่ เจริญเติบโตได้แม้ อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ เหมาะสม
22	นางสาวกรกมล ปาจันทิก (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน: ชนเผ่า ชาติพันธุ์กับ วิถีชีวิตอีสาน	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	การแต่งกายของ ชนเผ่ามูเซอและ วิถีชีวิตชนบท ของชาวอีสาน

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
23	นางสาวกรชนก สุภาพ (2565)	ภาพพิมพ์ ตะแกรงไหม “อาหารซ่อน พิษ”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ ตะแกรงไหม	รูปลักษณ์ของ อาหารใน ชีวิตประจำวัน ที่สวยงามและสีสัน สดใส
24	นางสาวกฤตพร บันทึก (2565)	ภาพพิมพ์ ตะแกรงไหม “อภิมयीใน นิทรา”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ ตะแกรงไหม	ความประทับใจ และความชอบ ส่วนตัวเกี่ยวกับ ความสวยงาม ของธรรมชาติ และสัตว์ต่าง ๆ ในจินตนาการ
25	นางสาวกัลยณัฐ แผ่นกระโทก (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน: ความ สุขในแดน อีสาน	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความประทับใจ และความชื่น ชอบวิถีชีวิต อีสาน และ อิริยาบถของตัว การ์ตูน
26	นายจิรวุฒน์ สารจารย์ (2565)	ประติมากรรม หล่อซีเมนต์ “หลวงตามหา บัวโปรด มนุษย์สันดาน เปรต”	ทัศนศิลป์	ประติมากรรม หล่อซีเมนต์	การเทศนาธรรม ของหลวงตามหา บัว ญาณสมปน โน

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
27	นายชัยมงคล ครูสอนดี (2565)	ประติมากรรม ดินเหนียว กระดาษ “แตกต่าง อย่าง สวยงาม”	ทัศนศิลป์	ประติมากรรม ดินเหนียว กระดาษ	ความหลากหลาย ทางเพศในสังคม ปัจจุบัน
28	นายณัฐพงษ์ คุณทรัพย์ (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “ท่อง โลกอดีต”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความสำคัญของ การศึกษาเรียนรู้ ประวัติศาสตร์
29	นางสาว ณิชภัทร ไมล์วิสัย (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน ซูเปอร์ฮีโร่ ในวิถีชนบท	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	จินตนาการจาก วิถีชีวิตเกษตรกร ชาวอีสาน
30	นายธนรัตน์ ชำนาญ (2565)	จิตรกรรมสีน้ำ : นาฏวิถี ประเพณีแห่ เทียน	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสีน้ำ	ประเพณีแห่ เทียนพรรษา
31	นายธีรพล พลธรรม (2565)	ภาพพิมพ์ ตะแกรงไหม “ลูกกลม”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ ตะแกรงไหม	ผลกระทบจาก โรงงาน อุตสาหกรรมใน พื้นที่ทำ การเกษตร
32	นางสาวนฐวรรณ์ เอกภัทรชัยวงษ์ (2565)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “จินตภาพ แมนดาลาสู่	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ความประทับใจ ในบรรยากาศทุ่ง ดอกไม้และแมน- ดาลา

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
		บรรยากาศ ดอกไม้”			
33	นายนิรุต มาลินนอก (2565)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “ความ กลมกลืนของ ธรรมชาติ”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ความสัมพันธ์ ระหว่างสัตว์และ ธรรมชาติในการ ดำรงชีวิต
34	นางสาวนิสา เจิมงามพริ้ง (2565)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “ชนชั้น ทางสังคม”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	แนวคิดเกี่ยวกับ การจัดแบ่งลำดับ ชั้นทางสังคม
35	นางสาว เบญจวรรณ เนียมไย (2565)	จิตรกรรมสี ไม้-สีอะคริลิก “ภาวะจิต”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสีไม้ และ สีอะคริลิก	ปัญหาทางเชิง จิตวิทยาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล
36	นางสาวปณิดา คัมภีระ (2565)	ภาพพิมพ์ โลหะ “ความ ไม่ยั่งยืนของ ชีวิต”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ โลหะ	การเปลี่ยนแปลง เสื่อมสลายตาม กาลเวลาของ สิ่งมีชีวิต
37	นายปรมี ญาติจันอัด (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “ภาพยนตร์ ของฉัน”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความชื่นชอบใน การชม ภาพยนตร์
38	นายปรีวัฒน์ ทัตมาลา (2565)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “วิถี สัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ความหมายของ เครื่องนุ่งห่ม

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
		กับ เครื่องนุ่งห่ม”			
39	นางสาวปิยธิดา สำราญกลาง (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน แมวกับ พื้นที่แห่ง ความผูกพัน	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความผูกพันกับ สัตว์เลี้ยง (แมว) ที่มีผลต่อการ บำบัด ความเครียด
40	นายพงศกรณ กangkan (2565)	สื่อผสมจาก วัสดุธรรมชาติ “อาจินวิถี”	ทัศนศิลป์	สื่อผสมปะติด วัสดุธรรมชาติ	วิถีชีวิตท้องถิ่น ของคนไทยในแต่ ละภาคที่มี เอกลักษณ์
41	นายพงศธร การบรรจง (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “ถ้า โลกนี้ไม่มีป่า”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	การบุกรุกพื้นที่ ป่าของมนุษย์ที่ ส่งผลกระทบต่อ สัตว์ป่า
42	นางสาวพนิดา พิมลนอก (2565)	เทคนิค จิตรกรรมสี น้ำมัน “ภาพ สะท้อนสังคม บริโภคใน ปัจจุบัน”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความประทับใจ และจินตนาการ จากการ รับประทานอาหาร
43	นางสาวพิชยา ทองอ้อม (2565)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “บรรยากาศ วัฒนธรรมการ	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ความนิยม รับประทานหมู กระทะในสังคม

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
		กินหมู กระทะ”			
44	นางสาว พิมพ์มาดา แก้วเพชร (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน: มาตรฐาน ความงาม	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ผลกระทบจาก ค่านิยมเกี่ยวกับ มาตรฐานความ งาม (Beauty Standard)
45	นางสาวพิตดา นาคขุนทด (2565)	ภาพพิมพ์ แกะไม้ “ชัยภูมิแดน ฝัน”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ความสนใจ เกี่ยวกับบ้านเกิด (จังหวัดชัยภูมิ) ทั้งด้านความอุดม สมบูรณ์ทาง ธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยว โบราณสถาน และวิถีชีวิต
46	นายพีระพัทธ์ สีแก้วน้ำใส (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “พันธนาการ บริโภค”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	วิถีการบริโภคใน สังคมปัจจุบัน
47	นายยอดเพชร มะลัยทิพย์ (2565)	จิตรกรรมสี อะคริลิก “The Contrary War”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีอะคริลิก	ปัญหาความ ขัดแย้งที่เกิดขึ้น ในสังคม

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
48	นางสาวรสิตา สิงห์มาตย์ (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “โลก พหุวัฒนธรรม ในฝัน”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความสนใจ เกี่ยวกับสังคม พหุวัฒนธรรม
49	นายวัฒนสุวรรณ คงทรัพย์สินสิริ (2565)	ประติมากรรม ดินเหนียว กระดาษ “อสูรกาย สยาม”	ทัศนศิลป์	ประติมากรรม ดินเหนียว กระดาษ	ซีรีส์วิดีโอเกม Monster Hunter
50	นายวิศวะ เตรียมมะเร็ง (2565)	ภาพพิมพ์ โลหะ “ชีวจักรกล”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ โลหะ	ผลงานของ HR Giger
51	นางสาวศรินณา ศักดิ์ดีสม (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน: อสุรี รืนเริงฤดี	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความชื่นชอบ ประติมากรรมรูป ยักษ์
52	นางสาวศิริภัท เทพเกาะ (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมันและสี อะคริลิก “การบุกรุก พื้นที่ของสัตว์ ป่า”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมันและ สีอะคริลิก	เรื่องราวการบุกรุก พื้นที่ของสัตว์ ป่า
53	นางสาวศิวภรณ์ ตุ้ดกลาง (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน จินตนาการใน โลกสวนสนุก	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	บรรยากาศและ ความสุขจากสวน สนุก

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
54	นางสาว ศุภวรรณ หินสูงเนิน (2565)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “สุนัขจร จัด”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	การดำเนินชีวิต ของสุนัขจรจัด
55	นางสาวสมฤทัย สิทธิ (2565)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ “มุมมอง ความเชื่อ”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	วิถีชีวิตความ เป็นอยู่ที่ผูกพัน กับความเชื่อใน วัฒนธรรม
56	นางสาวสุภาวดี คงบุญวาท (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน: สภาวะ ความรู้สึก เศร้า	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ประสบการณ์ เกี่ยวกับอารมณ์ เศร้าจากความ ผิดหวัง
57	นางสาวสุภาวดี สมประเสริฐ (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “เพศ ทางเลือกที่ ต้องการความ อิสระ”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความใกล้ชิดและ เห็นอกเห็นใจ กลุ่มคนเพศ ทางเลือก
58	นายอนุวัตร ทองสุข (2565)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “ชะตา กรรมสัตว์ ทะเลไทยใน วังวนของ ขยะ”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ปัญหาจากขยะ พลาสติกในท้อง ทะเล

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
59	นางสาวอพัชชา บุญกลาง (2565)	จิตรกรรม สีน้ำมัน “ชีวิต ติดหวาน”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความชื่นชอบ เที่ยวคาเฟ่และ รับประทานขนม หวาน
60	นายอรรถวุฒิ กอบกระโทก (2565)	ภาพพิมพ์ โลหะ “หุ่นยนต์ บริการ”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ โลหะ	การชม ภาพยนตร์และ แอนิเมชัน (animation)
61	นางสาวอริติยา งอกศิลป์ (2565)	ศิลปะสื่อผสม โมเสก: Family (Father and Mother I Love You)	ทัศนศิลป์	ปะติดขึ้น อะคริลิก (โมเสก)	ประสบการณ์ ความผูกพันกับ ครอบครัว
62	นางสาวอริสรา ห้วยจันทิก (2565)	สื่อผสมต่อ ประกอบและ ปะติดวัสดุ รูปแบบ เหมือนจริง: ชุมชนพัฒนา สุข	ทัศนศิลป์	สื่อผสมต่อ ประกอบและ ปะติดวัสดุ	สภาพของชุมชน ที่กำลังมีการ เปลี่ยนแปลง
63	นายเกียรติศักดิ์ จงเทพ (2566)	จิตรกรรม สีน้ำมัน “เสพ ติดมือถือ”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	โรคติดมือถือ หรือ โนโมโฟเบีย (Nomophobia)
64	นายจักรพันธ์ จิตพิมาย (2566)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ สีส้นความ	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ประสบการณ์ จากกลุ่มความ

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
		หลากหลาย ทางเพศสภาพ ในวัฒนธรรม อีสาน			หลากหลายทาง เพศในวิถีชีวิตคน อีสาน
65	นายจักรกฤษ โคกขุนทด (2566)	เทคนิค จิตรกรรมสี อะคริลิก: อีสานกับยุค ใหม่	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีอะคริลิก	ความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม สมัยใหม่ในภาค อีสาน
66	นางสาวจิณณพัต พัชรมนตรี (2566)	สื่อการสอน: บอร์ดเกม โคราช	สื่อการสอน	ถ่ายภาพ คอมพิวเตอร์ กราฟิก ปั่น ระบายสี ตัด กระดาษ ฯลฯ (ตามรูปแบบ บอร์ดเกม)	การประยุกต์ใช้ บอร์ดเกมเป็นสื่อ การสอน
67	นางสาวจิราภา เกียรตินอก (2566)	จิตรกรรมไทย แบบประเพณี : ประเพณีบุญ บั้งไฟ	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีโปสเตอร์	ประเพณีบุญบั้ง ไฟ
68	นางสาวจุฑารัตน์ ภูลายาว (2566)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้ ดอกไม้ พลาสติกกับ ธรรมชาติที่ รุ่งโรย	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	สภาวะของสรรพ สิ่งในธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์ สร้างขึ้น

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
69	นางสาว จุฬาลักษณ์ ธรรมโสเม (2566)	ประติมากรรม สื่อผสม “เพื่อนใน จินตนาการ”	ทัศนศิลป์	ประติมากรรม สื่อผสม	บุคลิกภาพ ส่วนตัวที่ชอบ ความแตกต่าง โดยการใช้ ความคิด สร้างสรรค์และ จินตนาการ
70	นายชานนท์ แบนกลาง (2566)	ศิลปะสื่อผสม “ความ หลงใหลในรูป เรขาคณิต”	ทัศนศิลป์	ระบาย ฟันสี ปะติด และ ฉลุกระดาษ	ความประทับใจ และความ หลงใหลในรูป เรขาคณิต
71	นางสาวนิตยา บัวสะบาล (2566)	จิตรกรรม สีน้ำมัน “ศาล ความเชื่อ”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความเชื่อที่อยู่ใน วิถีชีวิตของคน อีสาน
72	นายบูรพา โพคำทุย (2566)	เทคนิคภาพ พิมพ์ร่องลึก “ความ เคลื่อนไหว”	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ ร่องลึก	ความสนใจ ลักษณะของการ เคลื่อนไหวของ สิ่งมีชีวิต
73	นางสาวไพรยา กว้างขวาง (2566)	จิตรกรรมสีน้ำ แมวน้ำโชค	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสีน้ำ	ความเชื่อใน สังคมไทย เกี่ยวกับแมว มงคล (แมว วิเชียรมาศ)
74	นางสาวพรชัญญา วรชัย (2566)	จิตรกรรมสี น้ำมัน “การ	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ความแตกต่าง หลากหลายทาง วัฒนธรรม

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
		ผสมผสาน วัฒนธรรม”			
75	นางสาวพัชราทร เถื่อนชำนาญ (2566)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้: ภาวะ ความสัมพันธ์ ของสิ่งมีชีวิต ในสิ่งแวดล้อม	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ความสัมพันธ์ ของสิ่งมีชีวิตตาม ระบบนิเวศใน ธรรมชาติ
76	นางสาวพิชชากร เทียมกระโทก (2566)	เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำ “ผู้หญิงกับ ดอกไม้ ความ งามที่ แตกต่าง”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสีน้ำ	ความงามของ ดอกไม้ที่มี ความหมายเชิง เปรียบเทียบกับ ผู้หญิง
77	นางสาวภัทราวดี ถ่ายสูงเนิน (2566)	ศิลปะการตัด กระดาษ “มรดก สถาปัตยกรรม เมืองเก่า โคราช”	ทัศนศิลป์	ตัด ประกอบ กระดาษ	ความหลงใหลใน งาน สถาปัตยกรรม เก่าที่สะท้อนถึง บริบททางสังคม และวัฒนธรรม ของ จ. นครราชสีมา
78	นางสาวมณีนุช เรืองคำ (2566)	จิตรกรรม สีน้ำมัน “รสชาติชีวิต ช่างหลากหลาย”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	มุมมองต่ออาชีพ ผู้ใช้แรงงาน ก่อสร้าง

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
79	นายวรกันต์ วรรณาด (2566)	จิตรกรรม สีน้ำมัน “หิมเวศเขต สยาม”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	เรื่องราวของป่า หิมพานต์
80	นางสาวรัญญา จงจอหอ (2566)	จิตรกรรมสีน้ำ อาหารคาว หวานจาน โปรด	ทัศนศิลป์	จิตรกรรมสีน้ำ	ความสนใจ เกี่ยวกับอาหาร และขนมหวาน
81	นายวาคิม วิลัย (2566)	จิตรกรรม สีน้ำมัน : ภาวะวิกฤต ทางอารมณ์ จากการถูก เหยียดหยาม	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	ประสบการณ์ เกี่ยวกับการถูก เหยียดหยาม (Bully)
82	นายศรัณ บุญเพ็ง (2566)	ภาพพิมพ์แกะ ไม้: สิ่งมีชีวิต กับสิ่งปฏิบูล	ทัศนศิลป์	ภาพพิมพ์ แกะไม้	ความสัมพันธ์ ของสิ่งมีชีวิตที่ อาศัยอยู่บริเวณ ที่สกปรก
83	นางสาว ศิริกานดา โพธิ์ขาว (2566)	จิตรกรรม สีน้ำมัน “อีสานแลนด์ ในแดน ไซเซี่ยล”	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	กระแสความนิยม เกี่ยวกับการ นำเสนอเนื้อหา หรือวิถีชีวิตของ คนอีสานในสื่อ ออนไลน์
84	นางสาวอรณิชา ทีทัศน์ (2566)	จิตรกรรม สีน้ำมัน “ผอง	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีน้ำมัน	งานประเพณีแห่ เทียนพรรษา

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล นักศึกษา	หัวข้อ ศิลปศึกษา นิพนธ์	ประเภท ผลงาน ศิลปศึกษา นิพนธ์	เทคนิค วิธีการ	ที่มา/แรง บันดาลใจ
		เพื่อนใน จินตนาการ งานแห่เทียน พรรษา”			
85	นายอภิรัตน์ อินทุรัตน์ (2566)	จิตรกรรมไทย แบบแนว ประเพณี สัมพันธ์ภาพ ฤดูกาลมะขาม	ทัศนศิลป์	จิตรกรรม สีอะคริลิก	ความผูกพันกับ อาชีพของ ครอบครัวและ คนในท้องถิ่น

จากตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 มีผลงานรวมทั้งสิ้น 85 ผลงาน แบ่งประเด็นการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1. ประเภทผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

ประเภทผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ที่นักศึกษาเลือกทำมากที่สุด คือ งานทัศนศิลป์ มีจำนวน 83 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 97.64 ในขณะที่ผลงานประเภทงานออกแบบและสื่อการสอน มีประเภทละ 1 ผลงานเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.17 แสดงให้เห็นว่าผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 เกือบทั้งหมดเป็นผลงานประเภททัศนศิลป์

2. เทคนิควิธีการ

จากตาราง พบว่า จิตรกรรมเป็นเทคนิควิธีการทางศิลปะที่นักศึกษาเลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์มากที่สุด มีจำนวน 47 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 55.29 แบ่งออกเป็นจิตรกรรมสีน้ำมัน จำนวน 34 ผลงาน จิตรกรรมสีน้ำ 7 ผลงาน จิตรกรรมสีอะคริลิก 3

ผลงาน จิตรกรรมสีไม้ผสมสีอะคริลิก 1 ผลงาน จิตรกรรมสีน้ำมันผสมสีอะคริลิก 1 ผลงาน และ จิตรกรรมสีโปสเตอร์ 1 ผลงาน ภาพพิมพ์เป็นเทคนิควิธีการทางศิลปะที่นักศึกษาเลือกนำมาใช้ สร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์เป็นลำดับรองลงมา มีจำนวน 27 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 32.94 แบ่งออกเป็นภาพพิมพ์แกะไม้ จำนวน 19 ผลงาน ภาพพิมพ์โลหะ จำนวน 4 ผลงาน ภาพพิมพ์ ตะแกรงไหม จำนวน 3 ผลงาน และภาพพิมพ์ ร่องลึก จำนวน 1 ผลงาน ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ที่ใช้เทคนิควิธีการทางประติมากรรม มีจำนวน 4 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 4.70 แบ่งออกเป็น ประติมากรรมดินเหนียวกระดาษ จำนวน 2 ผลงาน ประติมากรรมหล่อขี้ผึ้งและประติมากรรม สื่อมผสม มีจำนวน 1 ผลงาน เท่ากัน เทคนิควิธีการเชื่อมผสมปะติดวัสดุมีจำนวน 2 ผลงาน คิดเป็น ร้อยละ 2.35 เทคนิควิธีการตัดประกอบกระดาษ จำนวน 1 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 1.17 เทคนิค วิธีการปะติดชิ้นอะคริลิกในลักษณะรูปแบบงานโมเสก จำนวน 1 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 1.17 นอกจากนี้ยังมีผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ที่มีการผสมผสานเทคนิควิธีการทางศิลปะ ได้แก่ การ ระบาย ฟันสี ปะติด และฉลุกระดาษ จำนวน 1 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 1.17 การถ่ายภาพ คอมพิวเตอร์กราฟิก ปั้น ระบายสี ตัดกระดาษ ฯลฯ จำนวน 1 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 1.17 และ คอมพิวเตอร์กราฟิกผสมกับภาพพิมพ์ตะแกรงไหม จำนวน 1 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 1.17

3. ที่มา/แรงบันดาลใจ

ที่มา/แรงบันดาลใจของนักศึกษาในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ค่อนข้างมีความแตกต่างหลากหลาย แต่มีลักษณะร่วมคล้ายคลึงกันคือเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ ความประทับใจ ความชื่นชอบ และความสนใจส่วนตัว ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วทำให้สามารถวิเคราะห์จัดเป็นกลุ่มของที่มา/แรงบันดาลใจที่มีความใกล้เคียงกันได้ทั้งหมด 12 กลุ่ม เรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้ ดังนี้

3.1 วิถีชีวิตชนบท ท้องถิ่น ภูมิสำเนา มีจำนวน 17 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 20

3.2 เรื่องส่วนตัว บุคลิกภาพ วิธีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) และกิจกรรมยามว่าง มีจำนวน 12 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 14.11

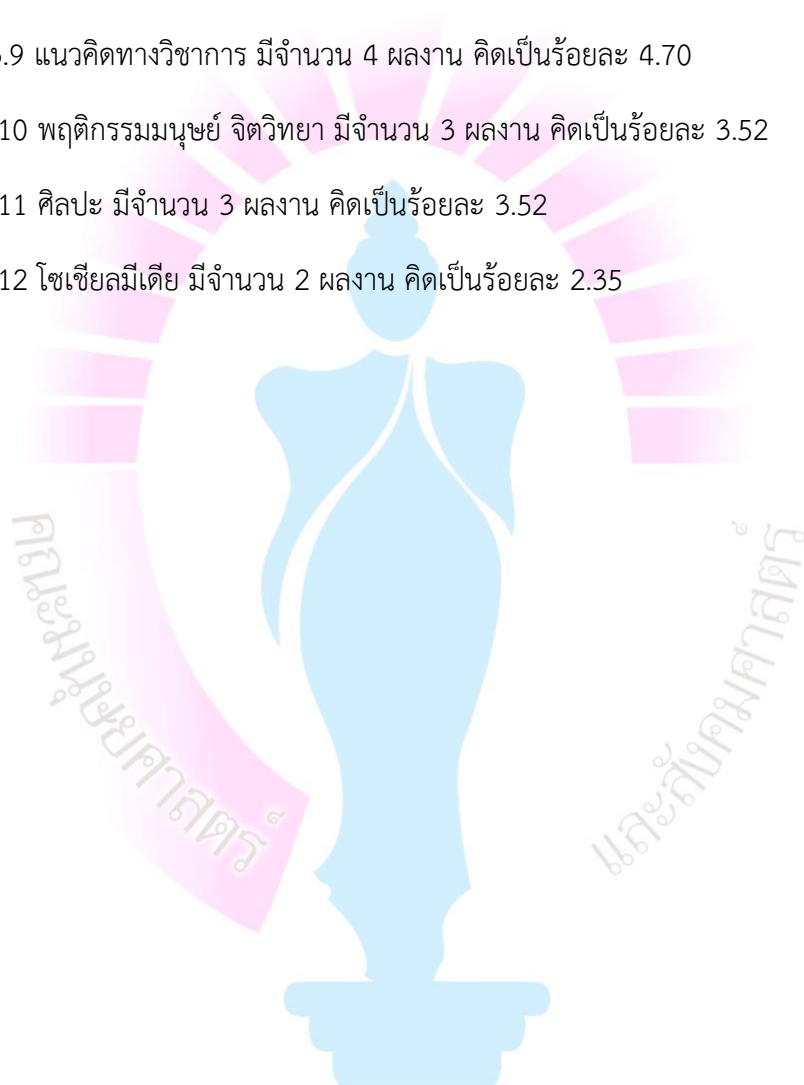
3.3 ธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต มีจำนวน 11 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 12.94

3.4 ศาสนาและความเชื่อ มีจำนวน 8 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 9.41

- 3.5 วัฒนธรรมประเพณี มีจำนวน 7 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 8.23
- 3.6 ประเด็นทางสังคม มีจำนวน 7 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 8.23
- 3.7 การบริโภคอาหารและสินค้าในสังคมร่วมสมัย มีจำนวน 6 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ

7.05

- 3.8 ปัญหาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีจำนวน 5 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 5.88
- 3.9 แนวคิดทางวิชาการ มีจำนวน 4 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 4.70
- 3.10 พฤติกรรมมนุษย์ จิตวิทยา มีจำนวน 3 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 3.52
- 3.11 ศิลปะ มีจำนวน 3 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 3.52
- 3.12 โขเชียลมีเดีย มีจำนวน 2 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 2.35

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยหัวข้อ การศึกษาผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 ในการศึกษานี้ มีกลุ่มตัวอย่างคือผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษา 3 รุ่นแรกที่สามารถศึกษาจากหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562 (หลักสูตร 4 ปี) โดยผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลจากเล่มศิลปศึกษานิพนธ์ที่เก็บรวบรวมไว้ที่สาขาวิชาศิลปศึกษา อาคาร 26 ชั้น 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีเครื่องมือวิจัยเป็นแบบบันทึกข้อมูลศิลปศึกษานิพนธ์ และตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ซึ่งมีประเด็นหลักในการวิเคราะห์มาจากการศึกษา ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปะ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเภทผลงาน ศิลปศึกษานิพนธ์ 2) เทคนิควิธีการ และ 3) ที่มา/แรงบันดาลใจ

สรุปผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเล่มศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่สอบผ่านในรายวิชา ศิลปศึกษานิพนธ์ 2 ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 พบว่า มีผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ 85 ผลงาน โดยเกือบทั้งหมดเป็นผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ประเภทงานทัศนศิลป์ซึ่งมีจำนวน 83 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 97.64 และอีก 2 ผลงาน เป็นศิลปศึกษานิพนธ์ประเภทงานออกแบบและ สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 2.34 ในด้านเทคนิควิธีการสร้างสรรค์พบว่า เทคนิควิธีการทางศิลปะที่ นักศึกษาเลือกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์มากที่สุด คือ จิตรกรรม มีจำนวน 47 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 55.29 ประกอบด้วยจิตรกรรมสีน้ำมัน จิตรกรรมสีน้ำ จิตรกรรมสี อะคริลิก จิตรกรรมสีผสมสีอะคริลิก จิตรกรรมสีน้ำมันผสมสีอะคริลิก และจิตรกรรมสีโปสเตอร์

รองลงมาคือ ภาพพิมพ์ มีจำนวน 27 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 32.94 ประกอบด้วย ภาพพิมพ์แกะไม้ ภาพพิมพ์โลหะ ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม และภาพพิมพ์ร่องลึก ประติมากรรม มีจำนวน 4 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 4.70 แบ่งออกเป็น ประติมากรรมดินเหนือกะดาษ ประติมากรรมหล่อขี้ผึ้ง และประติมากรรมสื่อผสม เทคนิควิธีการสื่อผสมปะติวัสดุมีจำนวน 2 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 2.35 เทคนิควิธีการตัดประกอบกระดาษ จำนวน 1 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 1.17 เทคนิควิธีการปะติดชิ้นอะคริลิกในลักษณะรูปแบบงานโมเสก จำนวน 1 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 1.17 นอกจากนี้ยังมีผลงานที่มีลักษณะการใช้เทคนิควิธีการทางศิลปะที่หลากหลายผสมผสานกัน จำนวน 3 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 3.51

นักศึกษาสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ขึ้นมาโดยมีที่มา/แรงบันดาลใจที่มีความแตกต่างหลากหลาย แต่อย่างไรก็ตามพบว่ามมีลักษณะร่วมคล้ายคลึงกัน นั่นคือ มีความเกี่ยวข้องกับการนำประสบการณ์ ความประทับใจ ความชื่นชอบ และความสนใจส่วนตัวมาใช้ในการทำผลงานสร้างสรรค์ ทั้งนี้สามารถแบ่งกลุ่มของที่มา/แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ได้ทั้งหมด 12 กลุ่ม ได้แก่ 1) วิถีชีวิตชนบท ท้องถิ่น ภูมิสำเนา 2) เรื่องส่วนตัว บุคลิกภาพ วิธีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) และกิจกรรมยามว่าง 3) ธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต 4) ศาสนาและความเชื่อ 5) วัฒนธรรมประเพณี 6) ประเด็นทางสังคม 7) การบริโภคอาหารและสินค้าในสังคมร่วมสมัย 8) ปัญหาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม 9) แนวคิดทางวิชาการ 10) พฤติกรรมมนุษย์ จิตวิทยา 11) ศิลปะ และ 12) โซเชียลมีเดีย สำหรับที่มา/แรงบันดาลใจที่นักศึกษานำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์มากที่สุด คือ วิถีชีวิตชนบท ท้องถิ่น ภูมิสำเนา มีจำนวน 17 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 20 เรื่องส่วนตัว บุคลิกภาพ วิธีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) และกิจกรรมยามว่าง มีจำนวน 12 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 14.11 ธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต มีจำนวน 11 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 12.94 รองลงมาตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 ทำให้พบว่า ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาเกือบทั้งหมดเป็น

งานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ประเภทงานทัศนศิลป์ สอดคล้องกับลักษณะของการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ที่ บุรินทร์ เปล่งดีสกุล (2562) อธิบายว่า เป็นการวิจัยผ่านการปฏิบัติงานทางศิลปะทั้งด้านทัศนศิลป์ ดนตรี การแสดง และการออกแบบ นอกจากนี้ผลจากการวิเคราะห์ก็ยังคงมีความสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ เบญจรวาท เรือนทิพย์ (บทคัดย่อ: 2558) ที่ระบุถึง รูปแบบหนึ่งของการเรียนการสอนวิชาปริญญาโททางศิลปศึกษาที่พึงประสงค์สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย คือ การวิจัยเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะและนวัตกรรมการสอนศิลปศึกษา แต่ทั้งนี้ก็มีข้อสังเกต สำคัญบางประการเกี่ยวกับสัดส่วนของประเภทผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ที่เกือบทั้งหมดเป็น ประเภทงานทัศนศิลป์ โดยมีผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ประเภทงานออกแบบเพียง 1 ผลงาน ซึ่งไม่ สอดคล้องกับการกระจายสัดส่วนของรายวิชาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562 ที่กลุ่มวิชาทัศนศิลป์และกลุ่มวิชาประยุกต์ศิลป์มีจำนวนรายวิชา เท่ากัน รวมทั้งผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ประเภทสื่อการสอนหรือผลงานในลักษณะของนวัตกรรม การสอนศิลปศึกษาซึ่งมีความสัมพันธ์กับการประกอบวิชาชีพครูแต่พบว่ามีเพียง 1 ผลงานเท่านั้น

ในด้านเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ พบว่า เทคนิควิธีการทางศิลปะที่ นักศึกษาเลือกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ มีแนวโน้มสัมพันธ์กับรายวิชา ปฏิบัติในหลักสูตรฯ ที่กำหนดให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกทักษะ สอดคล้องกับลักษณะของการ วิจัยสร้างสรรค์ปฏิบัติ (Practice led Research) ตามที่บุรินทร์ เปล่งดีสกุล (2562) ได้อธิบาย ไว้ว่า เป็นงานวิจัยที่ให้น้ำหนักความสำคัญกับวิธีการซึ่งเกี่ยวข้องกับพื้นฐานการฝึกปฏิบัติทาง ศิลปะของผู้วิจัยที่มีมาก่อน ทำให้วิธีการมีลักษณะที่หลากหลายภายใต้ความเป็นปัจเจก มีเรื่องของ สัญชาตญาณ และความสนใจเฉพาะบุคคลที่นำไปสู่การวิจัย นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้อง กับพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562 ที่ระบุถึงความต้องการใน ศตวรรษที่ 21 ซึ่งให้ ความสำคัญกับทักษะ (Skill) เน้นการมีประสบการณ์ (Experience) จากการลงมือปฏิบัติ สามารถคิดแก้ปัญหาได้ (Solve Problem) มีวิสัยทัศน์ (Vision) และปัญญา (Wisdom) แต่อย่างไรก็ตามผลจากการวิเคราะห์ในประเด็นนี้ สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดในด้านเทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ที่ถูกกำหนดด้วยกรอบของรายวิชาเอกเลือกที่ ค่อนข้างจำกัดซึ่งอาจมีความเกี่ยวเนื่องมาจากระยะเวลาของการศึกษาตามหลักสูตร ไม่สอดคล้อง

กับนวัตกรรมหลักสูตรศิลปศึกษาบนฐานบริบทร่วมสมัย ในงานวิจัยของสุชาติ ทองสีมา (บทคัดย่อ: 2563) ที่ระบุถึงหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนรู้แบบรายบุคคลที่กำหนดหน่วยกิตวิชาเลือกมากกว่าหน่วยกิตวิชาบังคับในกลุ่มวิชาเอก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพและความสนใจ และมีเนื้อหาหลักสูตรในลักษณะของการบูรณาการข้ามศาสตร์ทั้งการบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะอันได้แก่ สาขาวิชาดนตรีศึกษา และนาฏศิลป์ศึกษา และการบูรณาการกับสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์

จากการวิเคราะห์ในประเด็นของที่มา/แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ พบว่ามีลักษณะร่วมที่คล้ายคลึงกัน นั่นคือ นักศึกษามักเชื่อมโยงกับประสบการณ์ ความประทับใจ ความชื่นชอบ และความสนใจส่วนตัวเพื่อนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปองภพ สุกิตติวงศ์, ธนัช ขววิสุทธิกุล, ประเสริฐ ฉิมท้วม, รณชัย ชลวิจิต และพิสิษฐ์ เอ็มดวง (บทคัดย่อ: 2567) ที่พบว่า แรงบันดาลใจและแนวคิดในการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทางเทคโนโลยีดนตรีของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ได้แก่ การใช้ประสบการณ์ในอดีต ความท้าทายในการทดลองใช้เทคโนโลยีอิทธิพลทางดนตรี งานอดิเรก วรรณกรรมและเรื่องราวในจินตนาการ และมุมมองและทัศนคติส่วนบุคคล นอกจากนี้จากการจำแนกกลุ่มของที่มา/แรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ที่ประกอบไปด้วย 1) วิถีชีวิตชนบท ท้องถิ่น ภูมิลำเนา 2) เรื่องส่วนตัว บุคลิกภาพ วิถีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) และกิจกรรมยามว่าง 3) ธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต 4) ศาสนาและความเชื่อ 5) วัฒนธรรมประเพณี 6) ประเด็นทางสังคม 7) การบริโภคอาหารและสินค้าในสังคมร่วมสมัย 8) ปัญหาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม 9) แนวคิดทางวิชาการ 10) พฤติกรรมมนุษย์ จิตวิทยา 11) ศิลปะ และ 12) โซเชียลมีเดีย กลุ่มของที่มา/แรงบันดาลใจ เหล่านี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความคิด มุมมอง ทัศนคติ ตามความสนใจของนักศึกษาผ่านทางผลงานสร้างสรรค์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562 ที่ระบุถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ในด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีความใส่ใจสังคม รักชาติ รักท้องถิ่น รู้คุณค่าและมีส่วนร่วมในการพัฒนา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และท้องถิ่น

มีจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้ผิดชอบ ชั่วดี เคารพสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาวิจัยในหัวข้อ การศึกษาผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ทีมา/แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการพัฒนาหัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์ ดังนั้นผลจากการวิจัยนี้จึงสามารถนำไปใช้เป็นกรณีศึกษาหรือข้อมูลประกอบการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหรือพัฒนาต่อยอดสำหรับนักศึกษาที่เรียนรายวิชาเกี่ยวกับการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ เช่น ศิลปนิพนธ์ และศิลปศึกษานิพนธ์ได้

2. การเลือกประเภทผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ของนักศึกษา รวมถึงเทคนิควิธีการทางศิลปะที่นักศึกษาเลือกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน มีส่วนสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของการจัดการเรียนการสอนภายใต้โครงสร้างรายวิชาของหลักสูตรฯ ทั้งด้านที่เป็นจุดแข็งและด้านที่ควรพัฒนาส่งเสริม ทางสาขาวิชาควรนำไปพิจารณาสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในอนาคต

3. งานวิจัยนี้สามารถนำไปต่อยอดเป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนรายวิชาประเภทศิลปนิพนธ์ ทั้งสาขาทัศนศิลป์ การออกแบบ และศิลปศึกษา ในแง่มุมที่งานวิจัยนี้ยังศึกษาไม่ครอบคลุมหรือในมิติอื่นที่น่าสนใจ เช่น การศึกษารูปแบบและแนวคิดในผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ การศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้จากผลงานศิลปนิพนธ์ และการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศิลปศึกษานิพนธ์

บรรณานุกรม

- จารุณี อารีรุ่งเรือง. (2566). การศึกษาวิเคราะห์ผลงานวิจัยทางการออกแบบเพื่อการแสดงละครเวทีในประเทศไทยในช่วง 20 ปี (ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2544-พ.ศ.2563). *ศิลปกรรมสาร*, 16(1), น. 141-166.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2548). *การวิจัยทางศิลปะ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์อนงค์ กุลเกตุ. (2566). การสังเคราะห์ศิลปะนิพนธ์ของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. *วารสารพัฒนศิลป์วิชาการ*, 7(1), น. 56-79.
- บุรินทร์ เปล่งดีสกุล. (2562). *การวิจัยทางศิลปะ*. ขอนแก่น: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เบญจรวาท เรือนทิพย์. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาปริญญาโททางศิลปศึกษา* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
<https://www.edu.chula.ac.th/node/1178>
- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา. (2567). *มาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบัน อุดมศึกษา พ.ศ. 2567*.
https://osm.dusit.ac.th/wp-content/uploads/2024/11/แจ้งเวียนสถาบัน_ประกาศ_กมอ_มาตรฐานจัดกลุ่ม.pdf
- ปองภพ สุกิตติวงศ์, ธนัช ขวีสุทธิกุล, ประเสริฐ ฉิมท้วม, รณชัย ชลวิจิต และพิสิษฐ์ เอ็มดวง. (2567). การวิเคราะห์เนื้อหาผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทางเทคโนโลยีดนตรีของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. *วารสารจันทรเกษมสาร*, 30(1), น. 112-127.

ปรีชา เกาทอง. (2557). แนวทางการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการสร้างสรรค์ศิลปะ

วิชาการ. วารสารสมาคมนักวิจัย, 19(2), น. 5-11.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา คณะครุศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

(2562). หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.

2562). นครราชสีมา: คณะครุศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ยุพาวดี นิตวอนตรพันธ์. (2555). ศิลปินนิพนธ์. กรุงเทพฯ: สุทรไพศาลบิวเดอร์.

สุชาติ ทองสีมา. (2563). การพัฒนานวัตกรรมการหลักสูตรศิลปศึกษาบนฐานบริบทร่วมสมัย

(วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

<https://www.edu.chula.ac.th/node/1178>

สุทธิณี เปียเชื้อ. (2553). การวิเคราะห์เนื้อหาและแนวโน้มวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์

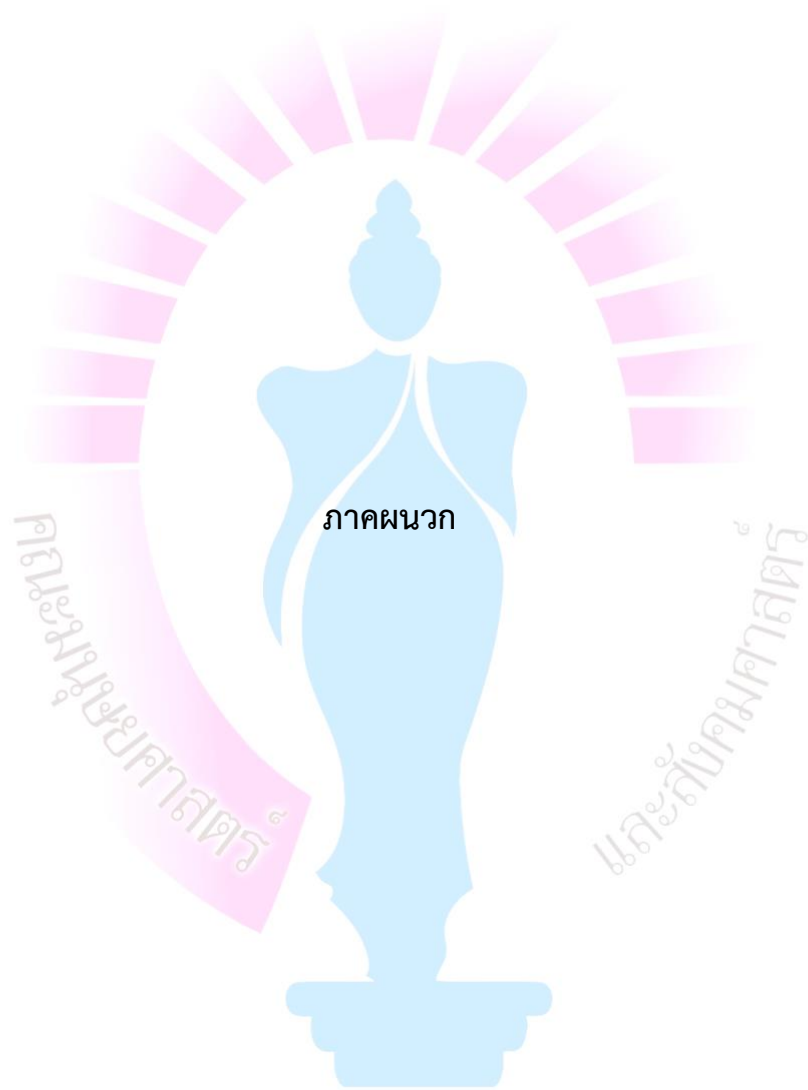
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าธนบุรี (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-

ธนบุรี). <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/246023>

อรรถเวช บริรักษ์เลิศ. (2562). การจัดกลุ่มหัวข้อศิลปนิพนธ์ สาขาการออกแบบสันทนเทศสาม

มิติ. วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สจล, 28(1), น. 151-167.

ภาคผนวก ก

เล่มศิลปศึกษานิพนธ์ที่เก็บรวบรวมที่สาขาวิชาศิลปศึกษา อาคาร 26 ชั้น 4
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

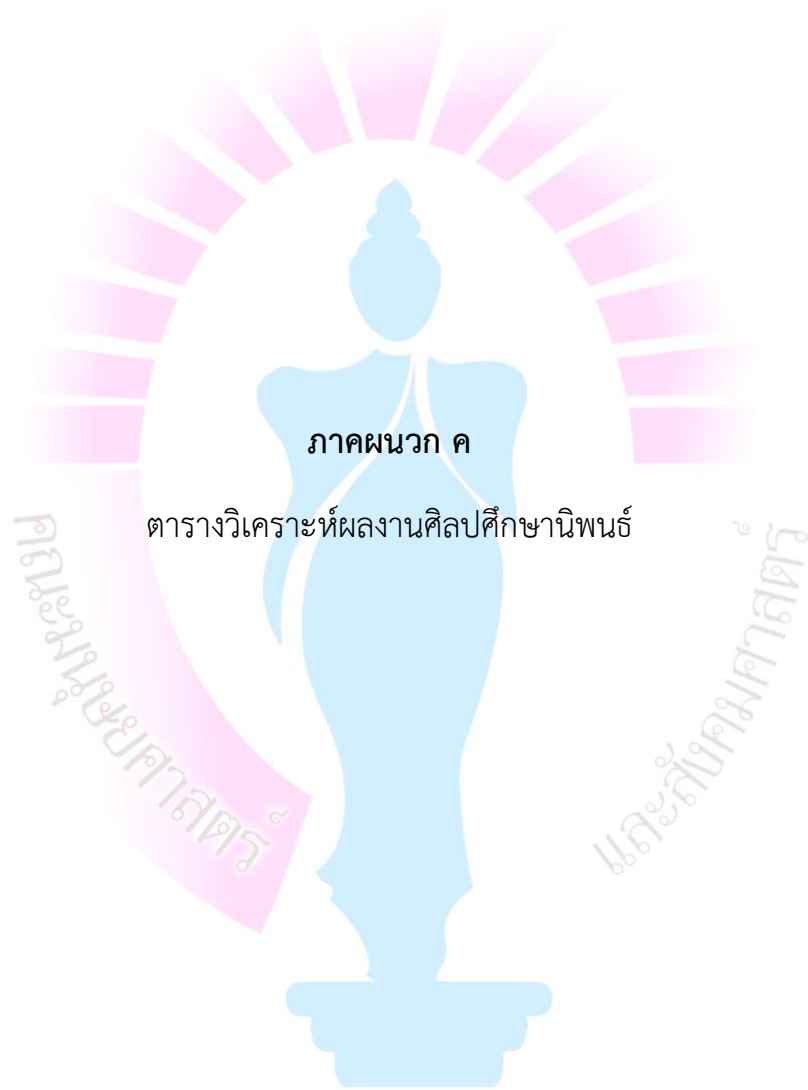

ภาควิชาศิลปะ

และการออกแบบ

ภาควิชา

ตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

